

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

03.03 – КМР. 1091 “С” 2023.06.28. 035 ПЗ

ДУДИ ОЛЕНИ МИКОЛАЇВНИ

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

НУБІП України

Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства

УДК 630*61:630*8

НУБІП України

ПОГОДЖЕНО
Директор ННІ лісового
і садово-паркового господарства

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Т.в.о. завідувача кафедри таксації
лісу та лісового менеджменту

Василишин Р. Д.

(підпис)

(ПІБ)

« » 2023 р.

Миронюк В. В.

(підпис)

(ПІБ)

« » 2023 р.

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НУБІП України

на тему: Стан використання лісових ресурсів у філії «Камінь-Каширське
лісове господарство» ДП «Ліси України»

Спеціальність: 205 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Орієнтація освітньої програми: освітньо-професійна

НУБІП України

Гарант освітньої програми

к. с.-г. наук, доцент

Бала О. М.

(підпис)

НУБІП України

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

к. с.-г. наук, доцент

Леснік О. М.

(підпис)

НУБІП України

Виконала

Дуда О. М.

(підпис)

Київ – 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. завідувача кафедри таксації лісу
та лісового менеджменту

доктор с.-г. наук

Миронюк В.В.

2023 року

ЗАВДАННЯ

до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентці

Дуді Олені Миколаївні

Спеціальність: 205 Лісове і садово-паркове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Орієнтація освітньої програми: освітньо – професійна

Тема випускної магістерської роботи: Стан використання лісових ресурсів у філії
«Камінь-Каширське лісове господарство» МП «Ліси України»

Затверджена наказом ректора від 28 червня 2023 року № 1091 «С»

Термін подання студентом завершеної роботи на кафедрі 07.11.2023 р.

Вихідні дані до роботи: Матеріали останнього лісовпорядкування підприємства, обсяги приймання лісопродукції, обсяги реалізації лісопродукції.

Перелік завдань, які потрібно виконати:

1. Провести аналіз літературних джерел.
2. Визначити методику виконання досліджень.
3. Навести характеристику підприємства.
4. Провести аналіз використання лісових ресурсів.
5. Запропонувати шляхи вдосконалення ефективності використання лісоресурсного потенціалу.

Дата видачі завдання: 19 жовтня 2022 року

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ Леснік О. М.

Завдання прийняв до виконання _____

Дуда О. М.

РЕФЕРАТ

НУБІП України

Магістерська кваліфікаційна робота викладена на 79 аркушах друкованого

тексту, складається із 4 розділів, містить 39 рисунків, 17 таблиць, 9 додатків та 56 літературних джерел в переліку посилань.

НУБІП України

Перший розділ являє собою огляд літературних джерел (як українських, так і закордонних) щодо предмету дослідження.

У другому розділі представлена методика виконання досліджень, яка полягає у порівняльному аналізі використання та втрат деревини.

НУБІП України

У третьому розділі наведена характеристика підприємства, адміністративно-господарська структура, таксаційна характеристика насаджень.

У четвертому розділі проведений аналіз обсягів використання лісоресурсного потенціалу. Запропоновано шляхи підвищення ефективності використання лісових ресурсів та розвитку галузі загалом.

НУБІП України

Ключові слова: лісоресурсний потенціал, лісові ресурси, ефективність лісокористування, неліквідна деревина, деревні відходи, деревна продукція.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	6
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	23
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ФІЛІЇ.....	28
3.1. Місцезнаходження та організаційна структура філії.....	28
3.2. Таксаційна характеристика лісового фонду.....	30
РОЗДІЛ 4. ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ У ФІЛІЇ.....	38
4.1. Обсяги використання лісоресурсного потенціалу.....	38
4.2. Ефективність використання лісоресурсного потенціалу.....	43
4.3. Шляхи вдосконалення ефективності використання лісоресурсного потенціалу.....	50
ВИСНОВКИ.....	61
РЕКОМЕНДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВУ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	70

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

НУВБІП України

Актуальність теми. Складний та неоднозначний процес трансформацій економічних відносин вимагає формування комплексних стратегій інноваційного розвитку лісового господарства, цільового та різнопланового використання лісових ресурсів, забезпечення соціальних та еколого-захисних функцій.

НУВБІП України

Оптимальне користування лісоресурсним потенціалом є важливою умовою розвитку лісового господарства. Основне завдання лісгосподарських підприємств при цьому – збільшення обсягів виробництва завдяки комплексному та ефективному використанню лісових ресурсів; використання деревних ресурсів без нарощення загальних обсягів лісозаготівлі.

НУВБІП України

Задля вирішення питань щодо забезпечення раціонального та економічно ефективного лісокористування була вибрана дана тема магістерської роботи.

НУВБІП України

Мета досліджень. Провести аналіз використання лісоресурсного потенціалу філії, порівняння обсягів заготівлі та ефективності їх використання; пошук шляхів підвищення ефективності та комплексності ведення лісового господарства в теперішніх умовах господарювання.

НУВБІП України

Головні завдання. Враховуючи актуальність теми роботи, опрацювання низки інформаційних джерел, були визначені наступні завдання:

- 1) Провести аналіз літературних джерел.
- 2) Визначити методику виконання досліджень.
- 3) Навести характеристику лісгосподарської філії.
- 4) Провести аналіз використання лісових ресурсів у філії.
- 5) Запропонувати шляхи вдосконалення ефективності використання лісоресурсного потенціалу.

НУВБІП України

Об'єкт дослідження: лісгосподарська діяльність філії «Камінь-Каширське лісове господарство».

НУВБІП України

Предмет дослідження: ефективність використання заготовленої
деревини.

НУБІП України

Методи дослідження. Для опрацювання вихідних даних та формування подальших висновків у роботі були використані такі методи дослідження, як аналіз, синтез, порівняння, дедукція та індукція, а також статистичний аналіз.

НУБІП України

Практична значущість отриманих результатів досліджень полягає у
можливості диверсифікувати виробничо-господарську діяльність
лісогосподарських підприємств, практикувати нові форми підприємницької
діяльності.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

НУБІП України

Лісоресурсний потенціал є однією із складових природного потенціалу.

Під цим поняттям слід розуміти сукупність сировинних ресурсів, корисних властивостей лісів, котрі існують на даний момент часу, активно використовуються або можуть бути використані в перспективі для задоволення потреб суспільства. Підвищення ефективності використання лісоресурсного потенціалу – важлива складова раціонального користування. Завдання полягає не у зменшенні експлуатації лісів, а у максимально можливому ефективному їх використанні.

НУБІП України

О. Корончевська пропонує розглядати способи підвищення ефективності в контексті економічної [28], екологічної, еколого-економічної [16] та організаційно-управлінської складових [30], що є дуже актуальним на наш час. Автор вбачає у еколого-економічній ефективності посилення екологічної орієнтованості у економічній діяльності лісокористувача: набуття екологічної відповідальності та затвердження екологічних цінностей. Серед економічних факторів, що здатні позитивно впливати на ефективність, виділено ринкову інфраструктуру та виробничо-господарську, фіскальну політику, державну підтримку інвестиційної діяльності лісокористувачів, цільове пільгове кредитування підприємств галузі. Лісовідновлення відзначене як найважливіший фактор серед екологічних, оскільки воно забезпечує невичерпність ресурсів та відновлення лісового фонду країни [30].

НУБІП України

НУБІП України

На думку автора, найбільше на ефективність лісокористування впливають еколого-економічні фактори. Говориться про стимулювання запуску безвідходних виробництв, запровадження та розвиток вторинного ресурсного споживання у лісовій галузі. Це дозволить отримувати додатковий дохід, і раціонально використовувати ресурси лісу. Ще автор виділяє такий чинник як створення організаційно-господарських структур, зокрема інтеграційні

НУБІП України

виробничі структури [19]. Їх синергія підвищує економічну ефективність. Екологічно доцільним визнано створення вертикально інтегрованих виробничих структур лісопромислових комплексів [35], що враховує послідовність переробки деревини. Це забезпечить більш повне використання відходів з зменшенням затрат та відходів [30].

Організаційно-управлінські фактори автор називає факторами загального впливу, проте від їх комплексності залежать безпосередньо результати роботи підприємств та ефективність їх діяльності [30].

Оскільки заготівля і реалізація деревини є одним із найголовніших завдань системи ведення лісового господарства, то в останні роки багато науковців аналізували лісосировинну базу заготівлі деревини в Україні [33, 47]. Загальний запас України складає близько 2,1 млрд м³ і з роками є тенденція до його збільшення (рис. 1.1).

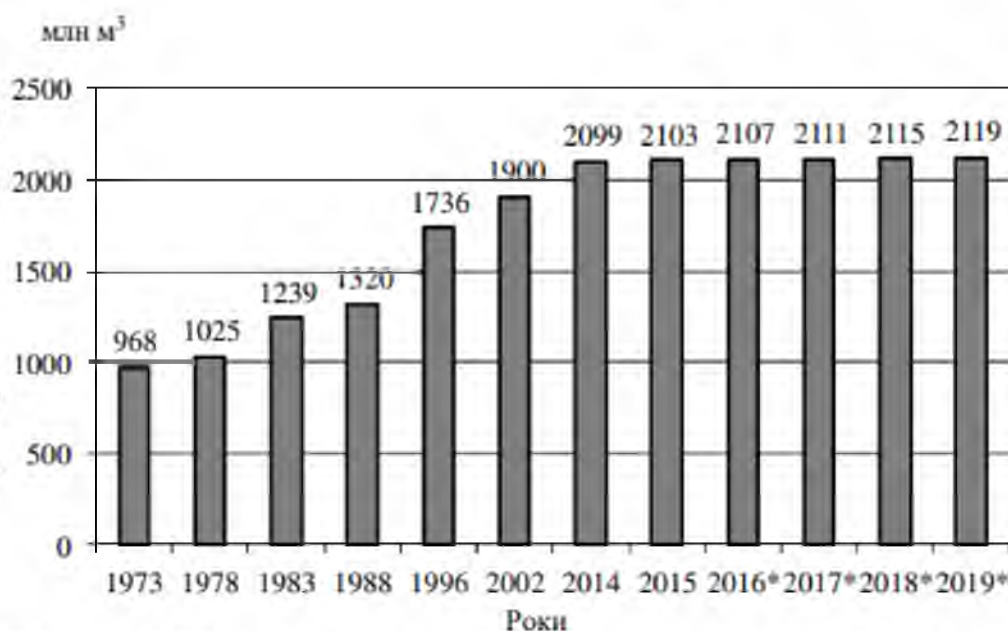

Рис. 1.1. Динаміка загальних обсягів деревини в лісових екосистемах України [29]

Щорічний приріст лісів України складає близько 37–40 млн м³. Його слід порівняти з обсягами заготівлі деревини. Починаючи з 2015 р., загальний обсяг рубок в Україні – близько 20 млн м³, з них 18 млн м³ – ліквідна деревина. Тобто щорічний приріст використовується лише на 60 %, в той час, коли у

європейських країнах цей показник становить 70 – 80 %. На території всіх природних зон України фактичний обсяг заготівлі деревини значно нижчий за потенційно можливий [47].

Н. М. Василик аналізував використання лісоресурсного потенціалу в межах Волинського ОУЛМГ (табл. 1.1) [12].

Таблиця 1.1
Основні показники ведення лісового господарства у Волинській області за 2000-2008 рр. [12]

Показники	2000	2005	2006	2007	2008
	2	3	4	5	6
Обсяги продукції лісового господарства, млн грн.	26,8	96,2	118,0	148,9	166,5
Площа рубок, тис. га:	21,4	45,8	39,1	39,6	36,1
головного користування	0,9	2,7	2,7	2,6	2,2
пов'язаних з веденням лісового господарства, інших рубок та очищення лісу від захаращеності	20,5	43,1	36,4	37,0	33,9
Заготовлено деревини, тис. м ³	...	946	1053	1099	965
у тому числі: ліквідної	642	877	976	1023	907
від рубок головного користування	328	514	514	514	439
від рубок пов'язаних з веденням лісового господарства, інших рубок та очищення лісу від захаращеності	314	363	462	509	468
Із загальної кількості заготовленої деревини лісоматеріали круглі, тис. м ³	342	485	487	533	502

За період 2000 – 2008 років найбільші обсяги заготівлі ліквідної деревини були у 2007 році. Відбулося це, більшою мірою, через збільшення обсягів заготівлі деревини від рубок формування і оздоровлення лісів, санітарних та інших рубок (в порівнянні з 2000 роком – на 62 %). У 2008 році питома вага площ рубок головного користування складала лише 6 % [12].

Збільшення обсягів заготівлі ліквідної деревини характеризуються збільшенням обсягів заготівлі круглих лісоматеріалів, деревини для

технологічних потреб. Обсяги заготівлі дров зменшуються. Протягом аналізованого періоду постійно зменшувалися обсяги використання деревини на переробку та на власні потреби (загалом на 20,2%), що зумовлено недостатнім фінансуванням підприємств та відсутністю власної переробної бази [12].

З метою дослідження ефективності переробки деревини, Н. М. Василик аналізував зміни обсягів її використання (рис. 1.2). Обсяги користування знаходяться в прямій залежності від попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках [12].

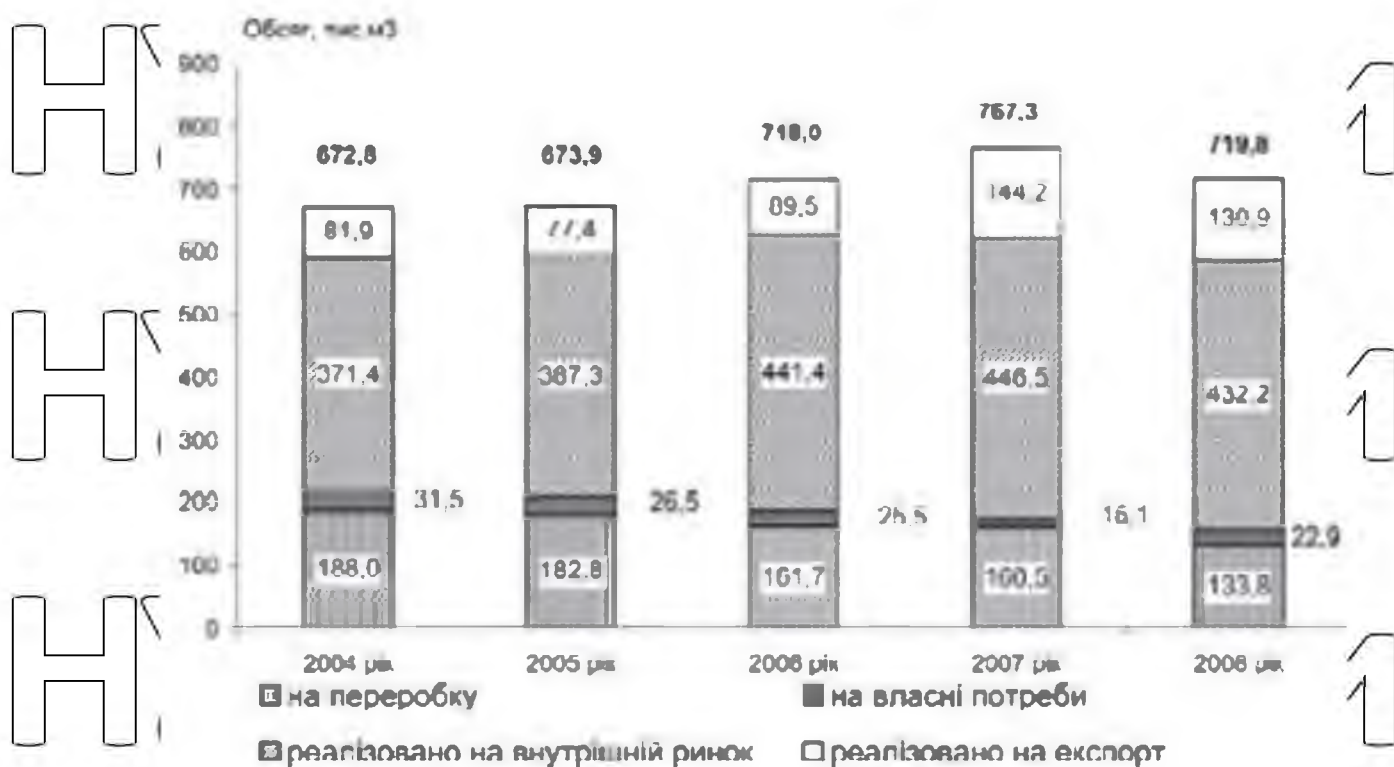
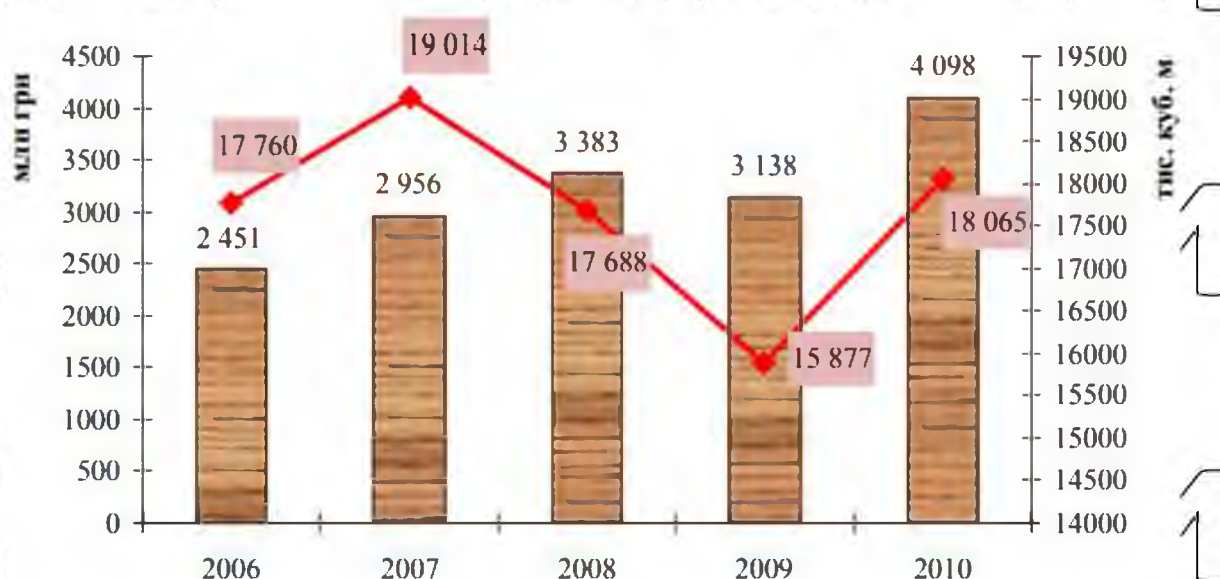

Рис. 1.2. Аналіз зміни обсягів використання деревини від усіх видів рубок лісу за основними напрямками за 2004–2008 рр. [12]

Щороку на державних лісгосподарських підприємствах Волині при лісозаготівлі, переробці деревини та лісопилянні утворюється більше 60 тис. м³ деревних відходів. На стадії лісозаготівлі утворювалося від 7,5% до 10% відходів від загального обсягу (переважно від доглядових рубок), решту 90–92,5% становлять відходи деревообробки [12].

Вартість послуг та продукції лісового господарства становить лише 0,4 % від загального виробництва товарів і послуг України. Протягом 2006–2010 рр. розвиток лісової галузі Карпук А.І. характеризує зростаючу динаміку з певним уповільненням, що пов'язано із економічною та фінансовою кризою. Протягом аналізованого періоду реалізація лісгосподарських продукції та послуг збільшилася в 1,5 рази. Заготівля деревини мала нестабільну тенденцію (рис. 1.3) [22].

■ Обсяги продукції, робіт та послуг лісового господарства (у фактичних цінах), млн. грн.

◆ Заготівля деревини, тис. куб. м

Рис. 1.3. Динаміка виробництва продукції, робіт та послуг лісового господарства України [22]

У 2010 р. у лісах України заготовлено 16,1 млн м³ ліквідної деревини, з них 7,2 млн м³ від рубок головного користування, від рубок пов'язаних із веденням лісового господарства – 8,9 млн м³. В сукупному обсязі заготовленої ліквідної деревини круглі лісоматеріали становили 49 %, дров'яна деревина для технологічних потреб – 26 %, дрова для опалення – 25 % [22].

Сортиментна структура круглого лісу розподілилася наступним чином: пиловник – 32,6 %, дрова паливні і технічна сировина – 22,4 % та 32,6 % відповідно, інша деревина – близько 20 % [22].

Площі рубок протягом 2006–2009 рр. зменшувалися за рахунок зменшення площ рубок пов'язаних з веденням лісового господарства. Натемість площі рубок головного користування впродовж даного періоду були відносно стабільними (табл. 1.2) [22].

Таблиця 1.2

Динаміка заготівлі деревини та площі рубок лісу за 2006–2010 рр. [22]

Показник	2006	2007	2008	2009	2010
Заготівля ліквідної деревини, тис. м ³	15 849	16 884	15 724	14 221	16 146
<i>у тому числі:</i>					
від рубок головного користування	6 828	7 075	6 997	6 704	7 239
від рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства, інших рубок та очистки від захарашеності	9 021	9 809	8 727	7 517	8 907
Площа рубок, тис. га	468	476	425	358	402
<i>у тому числі:</i>					
головного користування	28	29	28	27	29
користування пов'язаних з веденням лісового господарства, інших рубок та очистки	440	447	397	331	371

У розрізі регіонів України спостерігається дуже нерівномірна заготівля ліквідної деревини. Значно виділяється Житомирська область, де у 2010 році заготовлено 2444,1 тис. м³. Для порівняння, в інших зазначених регіонах обсяг заготівлі ліквідної деревини в той же період становив: Рівненська область – 1409,5 тис. м³, Київська – 1474,7 тис. м³, Чернігівська – 1237,9 тис. м³, Львівська – 1106,8 тис. м³, Закарпатська – 1003,7 тис. м³. Причина такого розподілу в тому, що далеко не скрізь породно-вікова структура лісового фонду є оптимальною: частка стиглих деревостанів невисока, що відображається на обсягах рубок та заготівлі ліквідної деревини. Також цей фактор впливає на інвестиційну привабливість деревообробної галузі в регіоні [22].

Торосов А. Є. та Жежкун І. М. досліджували заготівлю і використання деревини на регіональному рівні [46]. В ході досліджень було встановлено структуру лісозаготівлі в розрізі природних зон України та областей. Загальна

структура заготівлі, зокрема лісу круглого, наступна: Полісся – 42 % (7711,2 тис. м³), Лісостеп – 33 % (5842,9 тис. м³), Карпатський регіон – 21 % (3217,8 тис. м³), Степська зона – 4 % (656,6 тис. м³) (див. рис. 1.4). Лідер за

кількістю заготовленого круглого лісу – Житомирська область (частка від загального обсягу становить 17,4 %), Київська область – 9,8 %, Рівненська – 8,5 %, Чернігівська – 7,8 %, Волинська – 7,3 %. У лісозабезпечених регіонах

автори встановили тісний кореляційний зв'язок обсягів заготівлі круглого лісу та виробництва пиломатеріалів (розміщення виробничих потужностей з первинної переробки деревини). Коефіцієнти кореляції становлять: Лісостеп –

$r = 0,9744$; зона Карпат – $r = 0,9393$; Полісся – $r = 0,7562$; Степ – $r = 0,2306$.

У 2019 р. більшість обсягів виробництва пиломатеріалів та шпону припадали на Полісську (53 %), Лісостепову (23 %) і Карпатську (19 %) природні зони. На підприємствах зони Степу вироблялося лише 3 % продукції даної групи [46].

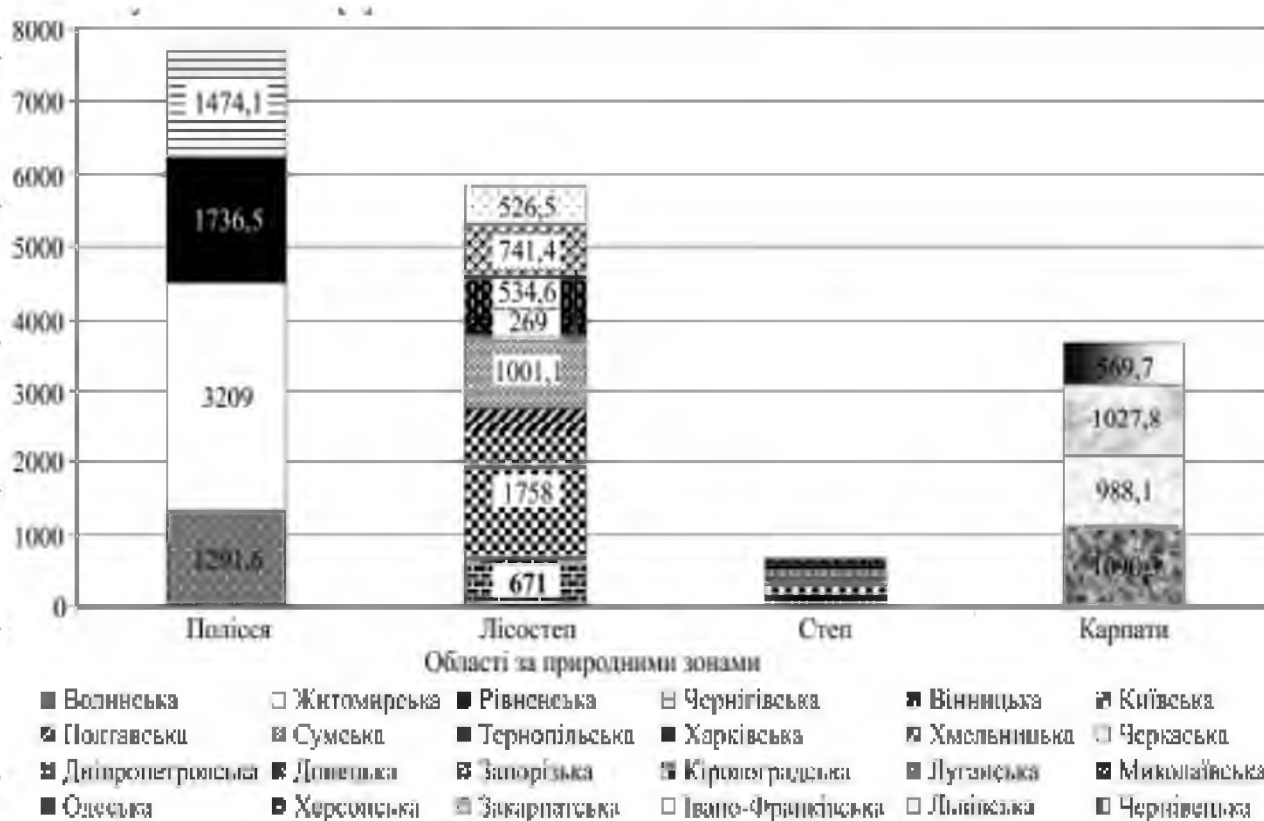

Рис. 1.4. Обсяги заготовленого круглого лісу за областями та природними

зонами, тис. м³ [46]

Результати лісгосподарської діяльності, в цілому по країні, у 2015 – 2019 рр. наведені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Основні показники ведення лісового господарства в Україні, 2015-2019 рр.

[29]

Показник	Роки					2019 у % до 2015	Середнє значення за 5 років
	2015	2016	2017	2018	2019		
Вартість продукції, робіт і послуг лісового господарства	10778,2	12838,8	13774,6	15875,6	14265,3	132,4	13506,5
Вартість реалізованої лісової продукції, млн. грн	10176,9	12274,3	12967,7	14132,7	12846,8	126,2	12479,7
Площа рубок лісу, усього, тис. га	399,3	386,4	419,1	445,5	436,8	109,4	417,4
від рубок головного користування	34,6	34,7	35,2	32,1	29,6	85,5	33,2
від рубок формування і оздоровлення лісів та ін. рубок	364,7	351,7	383,9	413,4	402,9	110,5	383,3
Заготівля деревини, тис. м ³	21924,2	22612,8	21923,0	22529,7	20869,6	95,2	21971,9
від рубок головного користування	9097,7	9282,2	9390,6	8331,3	7914,6	87,0	8803,3
від рубок формування і оздоровлення лісів та ін. рубок	12826,5	13330,6	12532,4	14198,4	12721,5	99,2	13121,9
Заготівля круглого лісу, тис. м ³	19267,7	19605,7	18913,9	19695,7	17886,6	92,8	19073,9

В даний період прослідковується зменшення площ рубок головного користування і, навпаки, збільшення площ, пройдених рубками формування і оздоровлення лісів та іншими рубками. Еколого-економічна діяльність лісового

господарства України в цілому протягом останньої п'ятирічки була успішною.

Н. І. Цегельник у одній із своїх статей описує економічний стан лісової галузі станом на 2019 р. [50]. Автор демонструє структуру заготовленої та

реалізованої деревини, що характеризує основну діяльність лісогосподарських підприємств (рис. 1.5 – 1.6).

НУБІП України

НА

НА

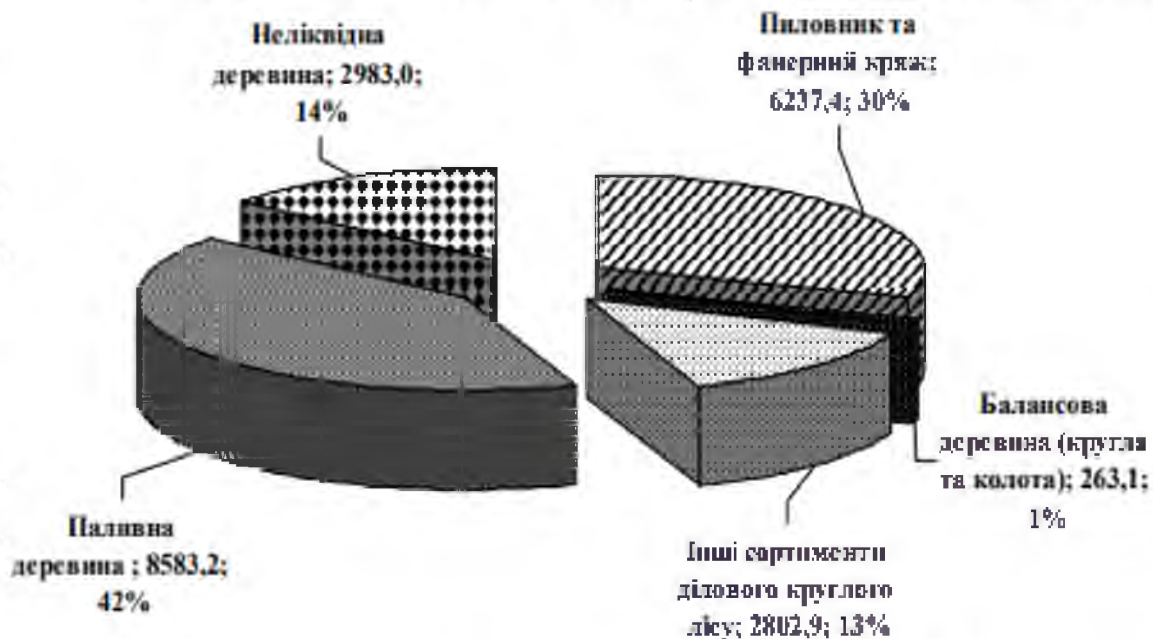

Рис. 1.5 Структура заготовленої деревини підприємствами лісового господарства України за видами лісової продукції в 2019 році (тис. м³, відсоток) [50]

НА

НА

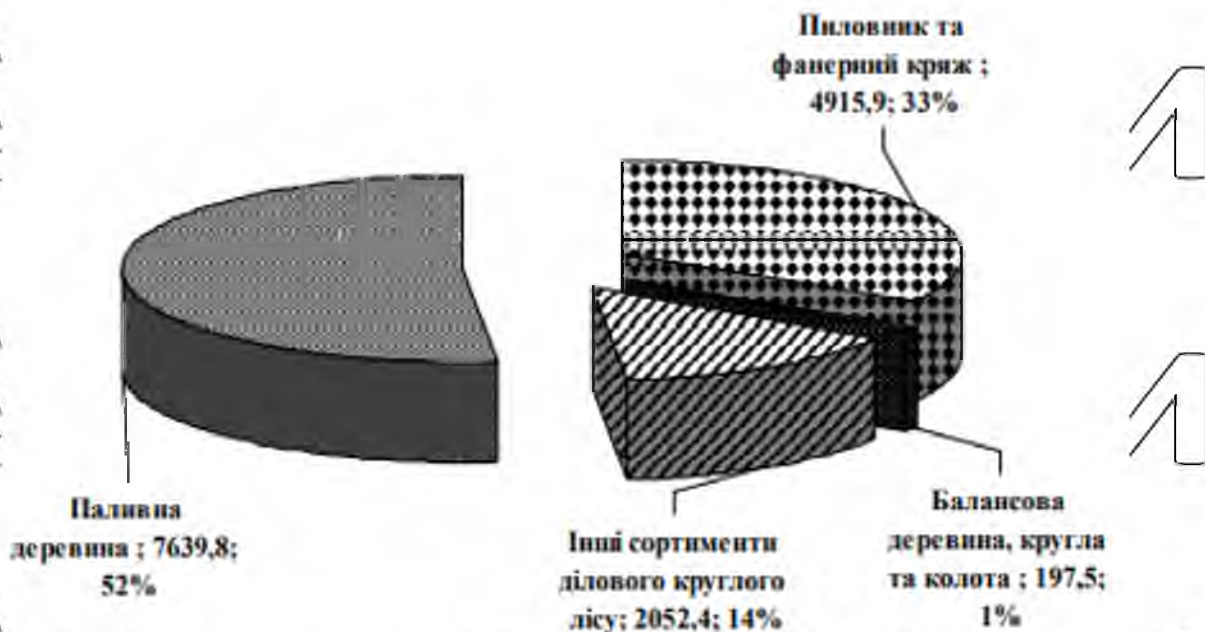

Рис. 1.6 Структура реалізації лісової продукції в межах України за видами у 2019 році (тис. м³, відсоток) [50]

НУБІП України

Дані, наведені на попередніх рисунках свідчать про те, що основну частину заготовленої та реалізованої деревини становить деревина паливна. Падає рентабельність лісгосподарських підприємств. Наразі вони потерпають від значних збитків (рис. 1.7).

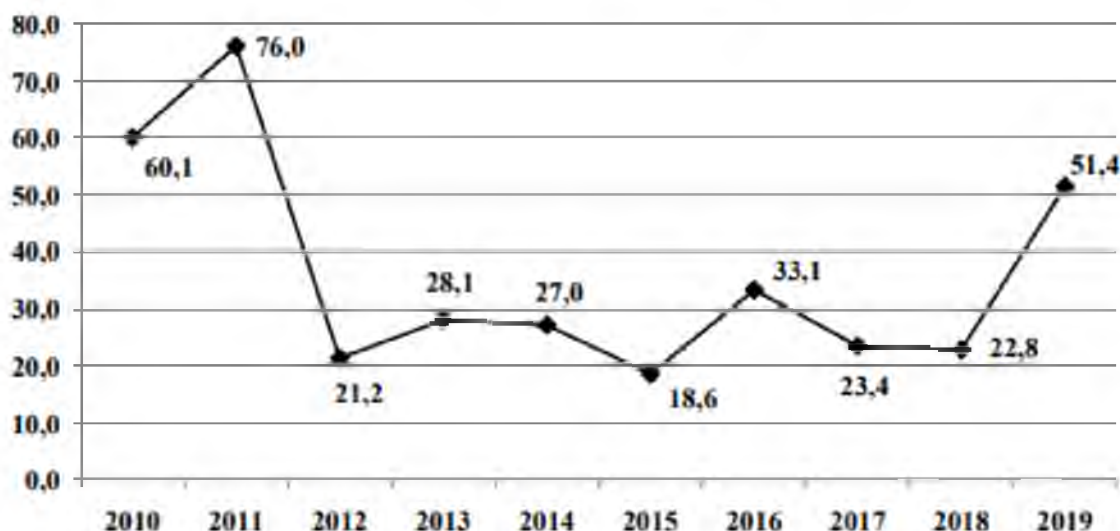

Рис. 1.7. Суми збитків, які одержали лісгосподарські підприємства (млн. грн) [50]

Загалом можна стверджувати, що для багатьох підприємств обсяги заготівлі деревини від рубок головного користування становили половину, а подекуди навіть менше половини загальних обсягів заготівлі. Про це свідчать значні обсяги заготівлі від рубок догляду, санітарних рубок та інших. Це є негативною тенденцією, котра зумовлена незадовільним віковим розподілом насаджень, переважанням молодняків та середньовікових насаджень, погіршенням стану насаджень. Аналіз вищенаведених даних свідчить про неповне використання лісочного фонду за проведеними рубками головного користування, а понадпланові обсяги заготівлі досягаються іншими видами рубок. Частка переробленої деревини є надзвичайно низька – близько 10-15 %. Обсяги використання на власні потреби ще менші – 1-5% [51].

На думку авторів, щоб урегулювати виробництво, в першу чергу необхідно підвищити ефективність виробничого потенціалу, використовуючи ефективні технології лісозаготівлі та переробки, оновити парк

лісогосподарської техніки і знарядь, покращити якість проведення рубок формування і оздоровлення лісів. Варто впровадити еколого-безпечні технології транспортування деревини, реконструювати та будувати лісові шляхи. Сучасна лісозаготівельна техніка та мережа лісових доріг належного

стану дасть можливість зменшити часові та матеріальні витрати на заготівлю та транспортування деревини, що в результаті сприятиме збільшенню обсягів заготівлі і підвищить рівень рентабельності лісогосподарської діяльності. Наголошується на відновленні регіональної та міжрегіональної співпраці;

збільшенні частки кінцевої продукції, котру отримують на завершенні циклу виробництва [24].

На думку Н. М. Басилика, повноцінний висновок щодо раціональності та комплексності використання деревних ресурсів на державних лісогосподарських підприємствах можна зробити аналізуючи ефективність використання відходів деревини.

М. /Л. Шестак на базі БОУЛМГ проаналізував структуру деревних відходів та ступінь їх використання [53]. Зокрема, у структурі відходів за період 2011-2015 рр. спостерігається наступна закономірність: 84-93,5 % становлять відходи деревообробки, відповідно лісосічні відходи – 6,5-16 % (рис. 1.8).

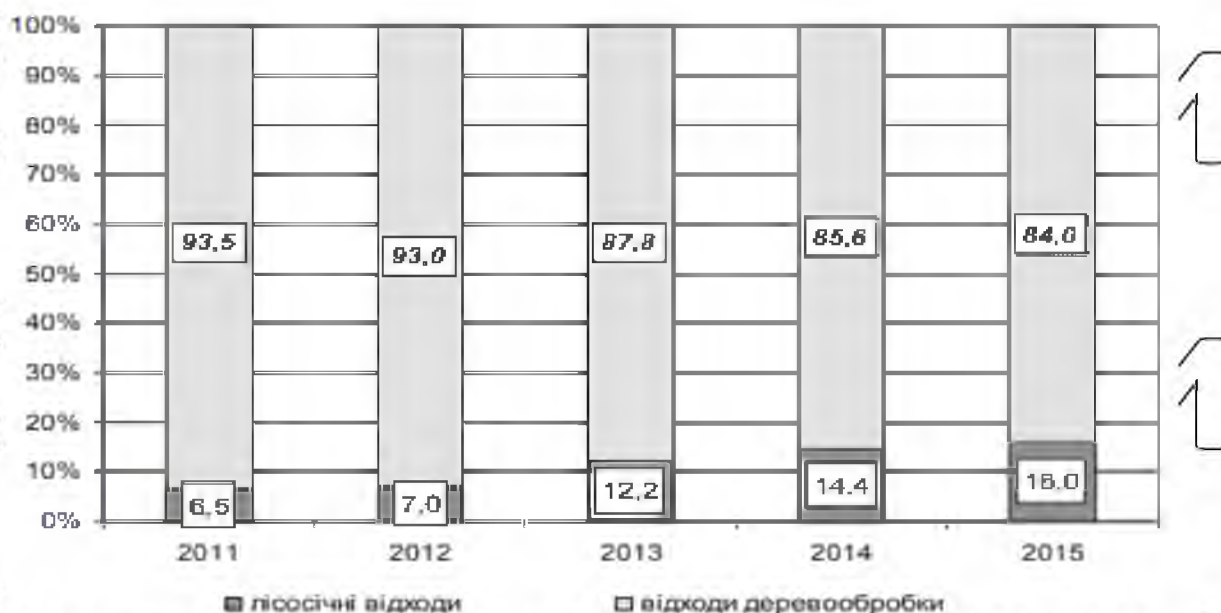

Рис. 1.8. Структура утворення деревних відходів [53]

Не дивлячись на те, що в період 2011–2015 рр. спостерігалась стійка тенденція до утворення відходів деревообробки, в динаміці обсягу використаних відходів деревообробки навпаки спостерігається низхідна тенденція (рис. 1.9)

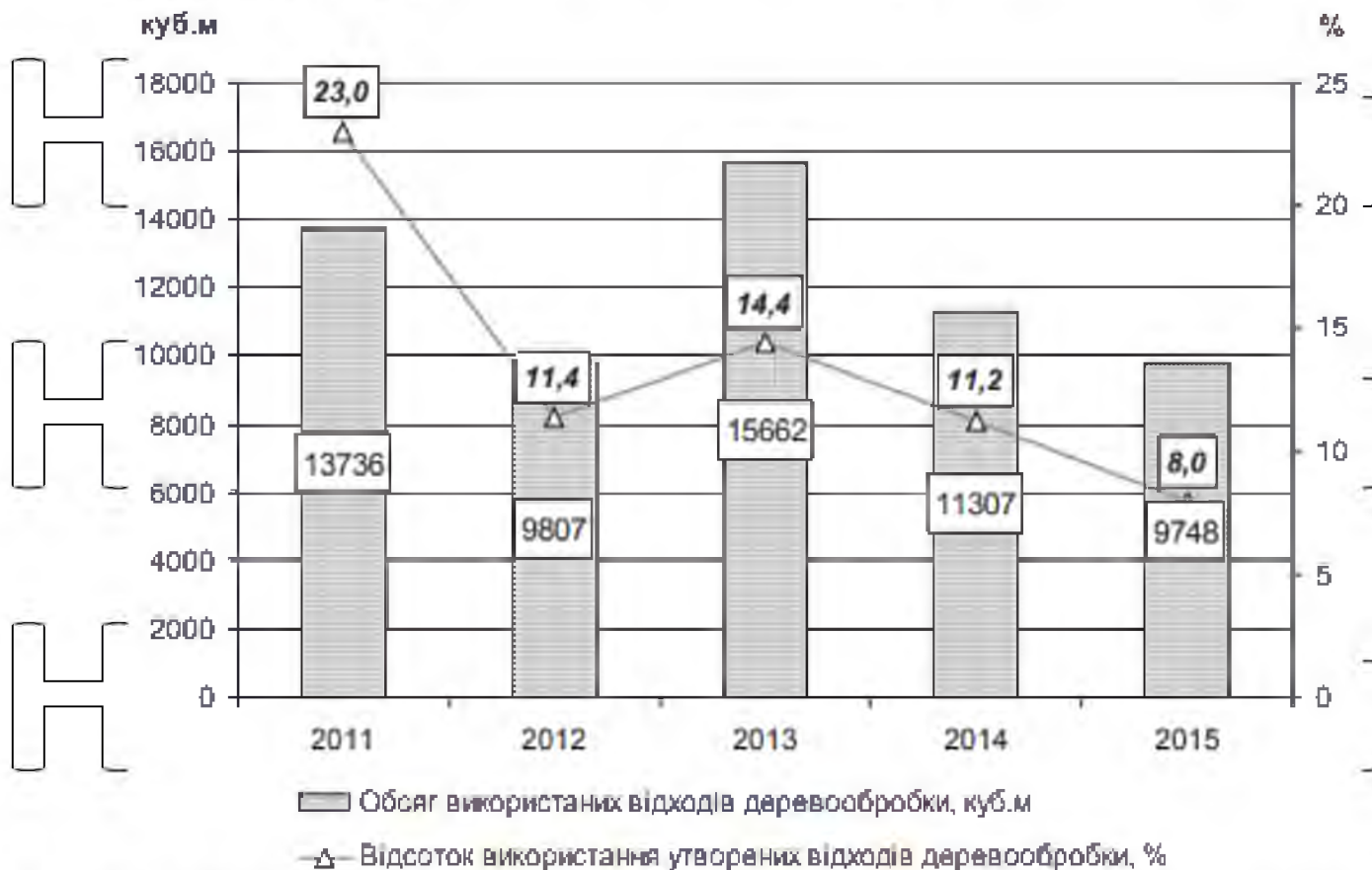

Рис. 1.9. Обсяг та відсоток використання утворених відходів деревообробки [53]

Спостерігається зниження використання деревообробних відходів, що свідчить про нерациональне використання наявних ресурсів. Через незначне використання відходів збільшується обсяг їх продажу. Загалом, у 2015 році обсяг продажу відходів, порівняно з 2011 роком, збільшився більше, ніж у 2 рази, що пов'язано з розвитком деревообробної індустрії приватних лісогосподарських підприємств. Це дає змогу збільшити питому вагу відходів, що спрямовуються підприємствам на подальшу переробку [53].

За аналізований період збільшився обсяг знищених або вивезених на звалище лісосічних відходів (рис. 1.10).

Рис. 1.10. Обсяг знищених або відведених на звалище лісосічних відходів та відходів деревообробки [53]

Таке поводження з деревними відходами на державних лісгосподарських підприємствах є незадовільним. Це призводить до недоотримання даними суб'єктами додаткових надходжень.

Карчук А. О. [25, 23], Дзюбенко О. М. [17] та інші у своїх роботах досліджували роль інновацій та інвестицій у забезпеченні виробництва деревної паливної продукції, виробництва продукції з високою доданою вартістю як один із шляхів підвищення ефективності використання ресурсів.

Дослідження показали, що з роками є тенденція збільшення використання дров паливних. Особливістю паливно-енергетичного сектору лісової галузі у 2008–2018 рр. стало збільшення обсягів експорту деревини паливної. У 2008 р. цей обсяг становив 695,0 тис. т., у 2018 – 1884 тис. т. [23].

Ширко Б. Ф. та Гончар В.М для того, щоб довести, що біопаливо дає значно більший економічний ефект в порівнянні з природним газом, провели дослідження в Поліському регіоні України (ДП «Березнівське ДП»). Порівнявши теплотворну здатність однієї тисячі кубічних метрів газу до

теплотворної здатності дров, зрівнявши відпускні ціни на дрова та ціну газу, автори встановили, що ціна на брикети з деревних відходів буде в 6,6 разів меншою від вартості газу. Також порівнявши обсяги заготівлі за рік дров'яної маси та неліквідної деревини із обсягами використання газу в районі, провівши відповідні розрахунки, науковці показали, що тільки заготовлені дрова по своїй теплотворній здатності можуть замінити 564716,0 м³ газу. Автори порахували економічний ефект за рік від дров'яного палива на протипагу природному газу лише в одному районі країни і довели, що при використанні деревних брикетів економія може складати близько 42 млн. грн за рік [56].

Україна має значний лісоресурсний потенціал і може збільшити виробництво паливно-енергетичних продуктів на основі переробки відходів деревини [8, 3, 9]. Але для цього потрібна відповідна інвестиційна та інноваційна підтримка. Проблеми інвестиційного забезпечення утилізації деревини та відходів деревообробної промисловості можуть бути вирішені через підтримку центральних і регіональних органів влади. Державну фінансову підтримку мають отримувати суб'єкти, діяльність яких пов'язана з утилізацією відходів лісгосподарських підприємств; раціональним використанням неліквідних деревних ресурсів для забезпечення енергетичних потреб; з реалізацією проектів щодо налагодження системи переробки відходів на лісгосподарських підприємствах та деревообробних виробництвах; зі створенням спеціалізованих на переробці виробництв [23].

За умов багатьох змін у лісовій сфері, Шестак М. Л. наголошує на необхідності переходу на сучасні форми організації лісгосподарських підприємств. За словами науковця, для подолання дефіциту інвестицій в лісовому господарстві необхідно прийти до державно-приватного партнерства [54, 52], що є дуже оптимальним рішенням, як на мене. Можливі форми партнерських відносин: оренда, концесія, лізинг, кластер, контракт на обслуговування, державний холдинг, асоціація, угода про розподіл продукції. При цьому державними партнерами слід визначити: державні та комунальні лісгосподарські підприємства, вищі навчальні заклади з лісівничим

спрямуванням, навчально-дослідні інститути лісового господарства, лісові дослідні станції. Отримати право на участь у державно-приватному партнерстві лісового господарства мають: суб'єкти приватного лісгосподарського та аграрного підприємництва, деревообробні підприємства, підприємства целюлозно-паперової галузі, підприємства лісохімічного комплексу, фізичні особи-підприємці, іноземні підприємства тощо [55].

Автор стверджує, що укладання угод державно-приватного партнерства [6, 4, 5] варто використовувати в наступних видах лісгосподарської діяльності:

приватному оператору надається право здійснювати рубки головного

користування та рубки формування та оздоровлення, використовувати неліквідну деревину та недеревні ресурси, вести мисливське господарство та рекреаційну діяльність, держпідприємство здійснює комплекси

лісозаготівельних робіт, а приватний оператор отримує право на використання

відходів та неліквідної деревини, що дає змогу держпідприємствам уникнути

додаткових витрат на очищення площі і підвищує комплексність використання ресурсу [55]. Особливо актуальним є створення такого роду партнерств на

території Полісся та Карпат, де зосереджена велика кількість приватних

підприємств з переробки деревини [55].

А. Карпук, на основі досвіду європейських країн, також стверджує, що завдяки налагодженню співпраці суб'єктів лісгосподарських підприємств із аграрними підприємствами значно виростають шанси збільшити рівень

капіталізації лісгосподарських активів. Це пов'язано із наданням лісовими

підприємствами послуг по здійсненню агролісомеліоративних робіт, залісненні

сільськогосподарських угідь. Рущійна сила такої взаємодії – фінансова

підтримка фермерських господарств. Така співпраця буде найбільш

ефективною в тому випадку, коли лісгосподарські підприємства будуть

державними, аграрні – приватними, тобто державно-приватне партнерство. Для

диверсифікації діяльності, капітальні інвестиції отримати можна шляхом

входження в інтегровані підприємницькі структури чи за рахунок передачі

активів у тимчасове користування [26, 21].

Як результат, державно-приватні партнерства нададуть можливість наростити обсяги залучення інвестицій у раціональне використання та відтворення лісоресурсного потенціалу.

Для характеристики використання лісових ресурсів важливе значення має реалізація деревини на внутрішньому ринку. Н. М. Попадинець пропонує для підвищення конкурентоспроможності продукції лісової промисловості на внутрішньому ринку застосувати кластерну стратегію [36]. Досить таки цікавий метод, як на мене.

Провівши просторовий аналіз розвитку ринку продукції лісогосподарських підприємств, автор зазначає, що протягом 2005–2011 рр. лідируючі позиції в лісозаготівлі посідали Рівненська, Житомирська та Чернівецька області, а за обсягами внутрішнього ринку продукції Дніпропетровська (7,58%), Харківська (7,25%), Львівська (7,19%), Івано-Франківська (5,95%) області. Дані результати свідчать про те, що не завжди найбільш забезпечені сировиною регіони мають необхідне потужне технологічне забезпечення для виготовлення продукції. Найменні продажі лісогосподарської продукції було зафіксовано у Кіровоградській (0,52%), Чернівецькій (0,45%), Полтавській (0,35%) та Миколаївській (0,27%) областях [36].

Аналіз рівня монопольності регіонів на внутрішньому ринку продукції лісової промисловості дав змогу виявити те, що загроза монопольності відсутня. Оцінивши рівень спеціалізованості регіонів у сфері лісозаготівлі, переробки та реалізації лісогосподарської продукції, можна стверджувати те, що для України характерна фрагментарність розвитку лісової промисловості.

На основі даних по обсягам лісозаготівель та обсягам реалізації лісогосподарської продукції в розрізі регіонів, автор даної роботи провів кластерний аналіз, який дозволяє визначити найбільш сприятливі регіони для утворення кластера (рис. 1.11). У межах цих регіонів наявні необхідні передумови для формування кластера [36].

Рис. 1.11. Кластерний аналіз регіонів за обсягами лісозаготівлі та обсягами реалізації продукції [36]

Як стверджує дослідник, до складу лісопромислового кластера, окрім власне лісозаготівлі, мають залучатися і інші допоміжні галузі: целюлозно-паперова промисловість, лісохімічна та деревообробна промисловості, меблеве виробництво, виробництво машин та обладнання. Також автор наголошує, що додатково в роботі кластера повинні бути задіяні різного роду наукові установи та вищі навчальні заклади, фінансові установи, логістичні організації, галузі пов'язані із будівництвом. На думку автора, створення та розвиток лісопромислового кластера буде сприяти ефективному використанню наявних ресурсів та виробничих можливостей регіонів [36].

Висновки до 1-го розділу. Провівши огляд літературних джерел, щодо предмету дослідження, проаналізовано обсяги заготівлі лісопродукції та структуру заготовленої деревини в Україні за останні роки. На основі наукових досліджень в подальшому будуть визначатися шляхи покращення ефективності використання лісоресурсного потенціалу

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

НУБІП України

У лісогосподарській галузі України підвищення рівня ефективності виробництва пов'язане з економічністю й доцільним використанням деревини. Питання раціонального і комплексного використання деревної сировини має суттєве значення у величині прибутку лісогосподарських підприємств.

Значну роль в управлінні використанням лісосировинних ресурсів відіграє аналіз. Без ґрунтовного систематичного аналізу в ринкових умовах неможливо керувати зниженням затрат деревної сировини, матеріалів та раціонально використовувати вторинні ресурси. На сьогодні недостатня увага приділяється удосконаленню інформаційної бази аналізу втрат та відходів деревини. Для раціонального користування сировиною необхідно аналізувати і узагальнювати втрати, з'ясувати їх причини, визначати фактори, котрі впливають на втрати деревини та використання її відходів.

Використання порівнянь в економічних дослідженнях сприяло появі порівняльного економічного аналізу. Порівняльний економічний аналіз можна визначити як певне дослідження господарської діяльності через порівняння тих чи інших показників однорідних об'єднань. Проводиться це з метою надання об'єктивної оцінки результатам їх роботи, з'ясування розбіжностей у використанні ресурсів, що дозволяє усунути виявлені недоліки та поширити певний досвід.

Лісогосподарська діяльність підприємств постійно вдосконалюється задля підвищення її ефективності. Зміни, що відбуваються в цій діяльності, потребують удосконалення організації і методів аналітичної роботи. Вивчення лісогосподарського виробництва має опиратися на техніко-економічний аналіз, що базується не лише на планових і звітних даних, але і на інформації про технічну базу, організацію і технологію виробництва. Глибокий та систематичний аналіз рівня використання деревини доцільний з точки зору

НУБІП України

виконання планових завдань, з позицій високих досягнень підприємств. Необхідність проведення порівняльного аналізу втрат сировини, використання вторинних ресурсів у лісогосподарській галузі ґрунтується на значних обсягах утворюваних відходів, різниці у їх утилізації, а також на цінності даних ресурсів та їх корисності, що втрачаються в результаті невикористання деревини. Саме тому треба систематично вивчати утворення й використання деревних відходів, застосовуючи балансовий метод.

Аналіз даних балансу утворення та використання відходів деревини на підприємствах дає змогу виявити резерви зменшення втрат від невикористовуваних відходів, покращити структуру використання вторинних матеріальних ресурсів за різними напрямками. Балансовий метод дає можливість аналізувати тенденції комплексного користування сировиною і результати такого аналізу використовуються для розроблення рекомендацій щодо розвитку галузі [18].

У лісовій промисловості відходи і втрати деревної сировини утворюються на багатьох стадіях виробничого процесу. На лісозаготівельних роботах утворюється 21 % відходів від усього обсягу деревини, що складає близько 14 % від запасу лісосічного фонду (рис. 2.1).

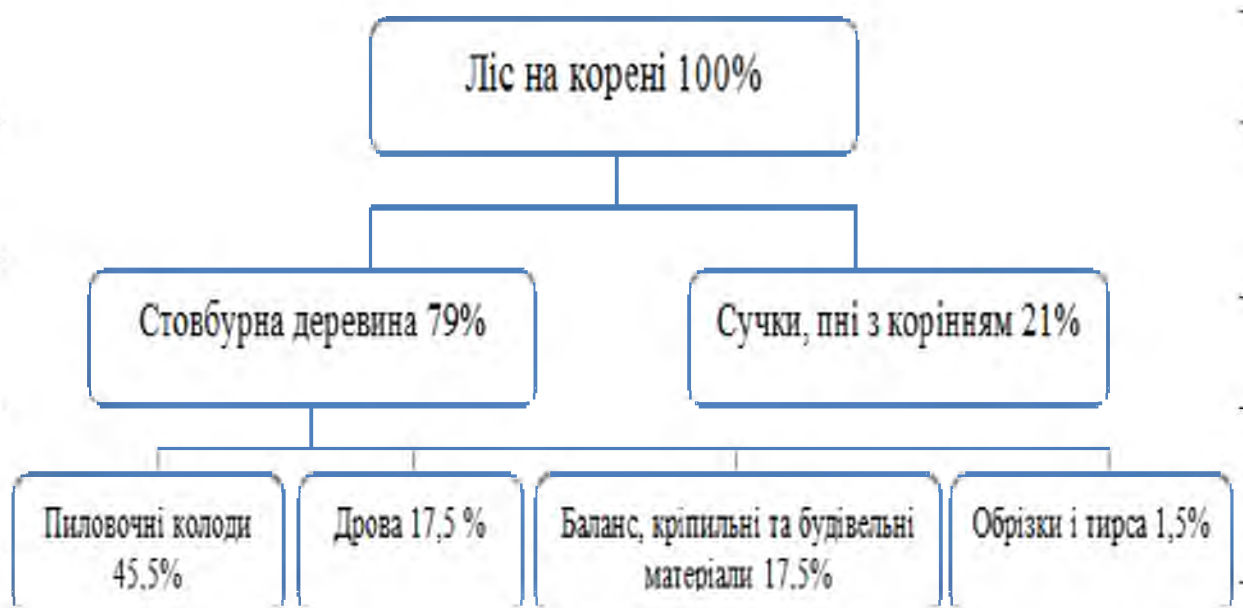

Рис. 2.1. Структурний баланс відходів у лісозаготівельному виробництві

Не дивлячись на те, що Україна має значну лісосировинну базу, проблеми ліквідації втрат та ефективного використання відходів деревини є однією з проблем лісової галузі. Відходами на виробництві вважається сукупність видів сировини, яка залишається тимчасово невикористаною або взагалі втрачається безповоротно. Поділ відходів виробництва за їх економічним змістом – важлива передумова правильної організації їх аналізу та обліку, а також виявлення резервів економії деревини.

Відходи, як деревний ресурс, з економічної точки зору поділяються на поворотні та безповоротні. Також, в залежності від ефективності освоєння, розрізняють потенційні, реальні та економічно доступні ресурси деревних відходів (рис.2.2). Вторинна сировина, реалізована в обробленому вигляді, може акумулювати суттєвий резерв зниження собівартості продукції і підвищення ефективності підприємства.

Рис. 2.2. Розподіл відходів виробництва за економічним змістом, у лісогосподарському виробництві [45]

Дана класифікація дає можливість визначити загальні розміри втрат деревної сировини та аналізувати зміни в структурі сировинних балансів виробництв, визначити причини виникнення втрат, знайти шляхи їх ліквідації.

Підвищення рівня ефективності використання деревини полягає як в зниженні безповоротних, так і в підвищенні ступеня використання поворотних відходів. Саме тому необхідний комплексний аналіз в технічних та організаційних умовах підприємств, котрий передбачає різностороннє вивчення технологічних втрат сировини.

Неповне використання деревини – це результат взаємодії багатьох взаємопов'язаних факторів (рис. 2.3).

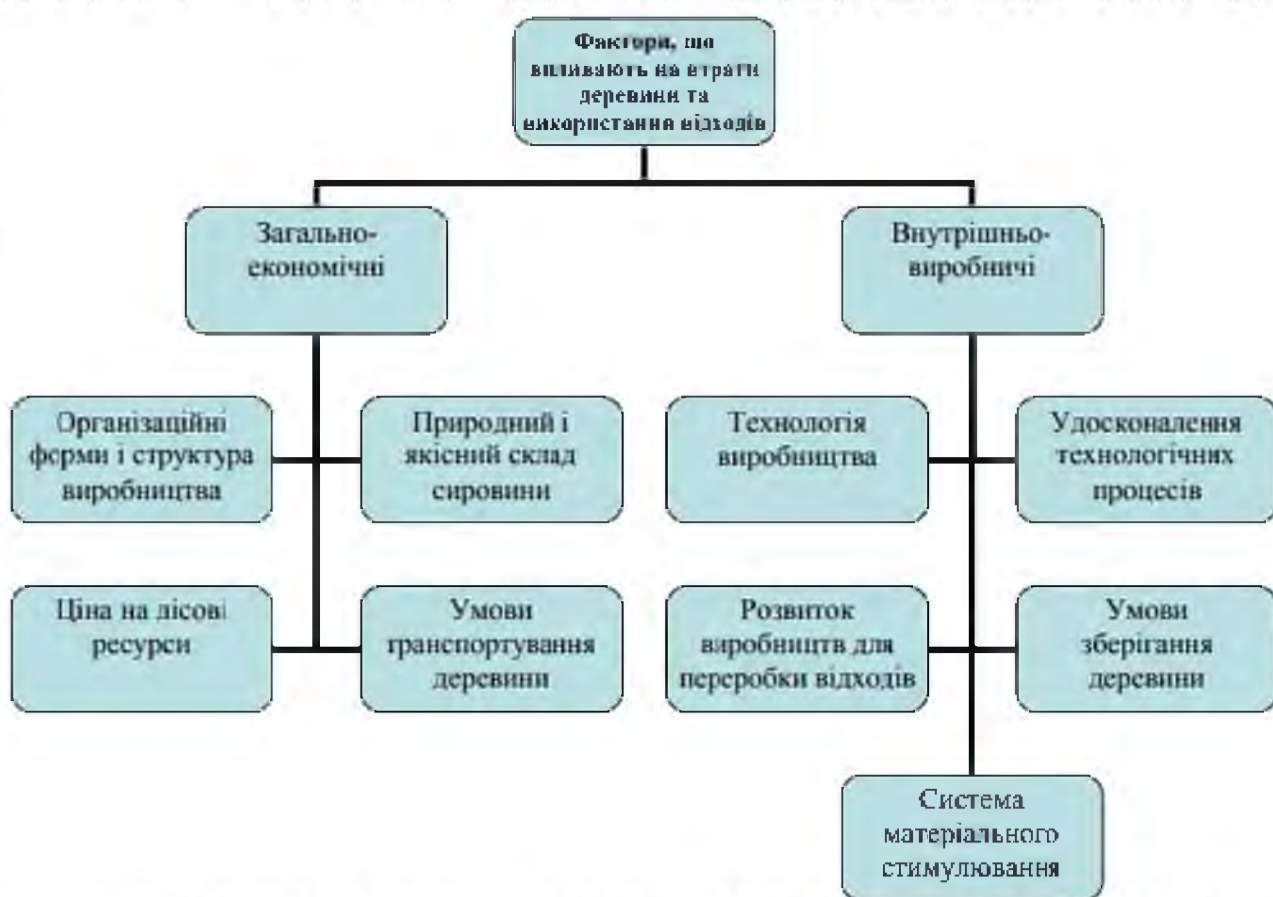

Рис. 2.3. Класифікація факторів, що впливають на втрати деревини та використання відходів [45]

Досліджуючи втрати деревної сировини і використання відходів, слід використовувати наступні показники [45]:

– відсоток виходу;
 – коефіцієнт комплексного використання сировини;
 – показники використання сировини;

– питомі втрати сировини;

– структура використання відходів виробництва в проценті до ресурсів;

– коефіцієнт корисного використання вартості сировини та матеріалів;

– рівень втрат внаслідок відходів;

– коефіцієнт використання відходів за вартістю.

Вищенаведена система показників дозволяє проаналізувати використання і втрати деревини, напрямки та ступінь утилізації деревних відходів. Вона

включає як об'ємні показники, так і вартісні. Дані показники дають змогу

виконувати порівняльний аналіз комплексного та раціонального використання деревних ресурсів на різних рівнях господарського управління.

Аналіз в практиці лісової галузі важлива умова зменшення втрат деревного ресурсу та раціонального його користування. Він має забезпечити

наукову базу прийняття рішень і їх регулювання. Розроблення цільової

комплексної програми лісової галузі з економії деревної сировини, збільшення обсягів виробництва товарів та послуг неможливе без детального техніко-економічного аналізу.

Висновки до 2-го розділу. У даному розділі представлена методика

виконання подальших досліджень, яка полягає у порівняльному економічному аналізі використання деревини та втрат сировини. Розглянуто структурний

баланс утворення відходів у лісозаготівельному виробництві та фактори, котрі

впливають на втрати деревини. За допомогою аналізу будуть встановлюватися

шляхи зменшення втрат лісових ресурсів та їх раціонального використання.

НУБІП України

РОЗДІЛ 3

ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ФІЛІЇ

НУБІП України

3.1. Місцезнаходження та організаційна структура філії

Філія «Камінь-Каширське лісове господарство» (рис. 3.1) є структурним підрозділом державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» та знаходиться у північно-східній частині Волинської області на території Камінь-Каширського адміністративного району.

Поштова адреса [49]:

Волинська область, 44501

м. Камінь-Каширський, вул. Ковельська, буд. 42

e-mail: kamin-kashirske.lg@e-forest.gov.ua

НУБІП України

Рис. 3.1. Контора філії «Камінь-Каширське лісове господарство» [20]

Адміністративно-організаційну структуру та загальну площу філії «Камінь-Каширське ЛП» наведено в табл. 3.1 [39].

Таблиця 3.1

**Адміністративно-організаційна структура та загальна площа
структурних підрозділів**

№	Найменування лісництва	Адміністративний район	Загальна площа, га
1	Боровненське	Камінь-Каширський	4939,9
2	Бузаківське	Камінь-Каширський	6860,0
3	Велико-Обзирське	Камінь-Каширський	7173,0
4	Видертське	Камінь-Каширський	5222,0
5	Добренське	Камінь-Каширський	5704,0
6	Карпилівське	Камінь-Каширський	7803,2
7	Клітицьке	Камінь-Каширський	6029,0
8	Кримнівське	Камінь-Каширський	6533,3
9	Нуйнівське	Камінь-Каширський	7209,0
10	Гнівненське	Камінь-Каширський	4630,0
11	Полицівське	Камінь-Каширський	5626,0
12	Сошичненське	Камінь-Каширський	6284,6
13	Тоболівське	Камінь-Каширський	6366,5
	Разом по офісу		80380,5

На рис. 3.2 зображений розподіл земель господарського призначення адміністративно-організаційних структур за площею.

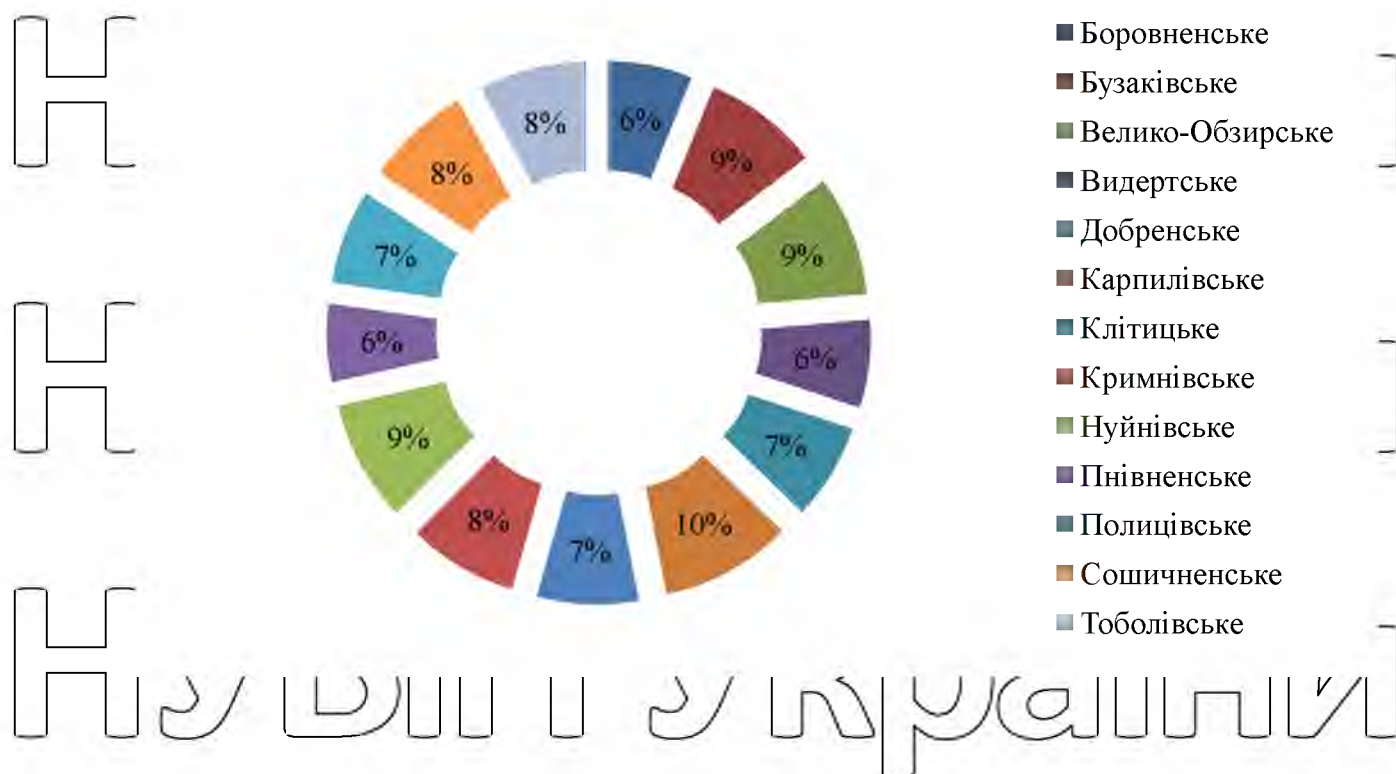

Рис. 3.2. Адміністративний розподіл земель лісогосподарського призначення філії «Камінь-Каширське ДП», %

Як видно з даних наведених на рис. 3.2, що найбільшу площу філії займає Карпилівське лісництво. Але в цілому розподіл земель між лісництвами рівномірний і становить 6-9 % загальної площі.

3.2. Таксаційна характеристика лісового фонду

Поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій проводиться у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України [37].

Залежно від основних функцій, які виконують ліси, вони розподіляються на наступні категорії:

- 1) ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення;
- 2) рекреаційно-оздоровчі ліси;
- 3) закинені ліси;
- 4) експлуатаційні ліси.

Розподіл лісів за категоріями захисності, а також у розрізі адміністративних районів і лісництв, відповідає народногосподарському значенню, природно-історичним та економічним умовам району розташування філії «Камінь-Каширське лісове господарство».

Розподіл загальної площі земель лісгосподарського призначення за категоріями захисності наведено у табл. 3.2 та на рис. 3.3.

Таблиця 3.2

Розподіл площі лісів у філії «Камінь-Каширське ЛП» за категоріями захисності

Категорії лісів	Площа, га
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення	5391,9
Рекреаційно-оздоровчі ліси	10294,5
Захисні ліси	1499,0
Експлуатаційні ліси	68743,6
Разом	85929,0

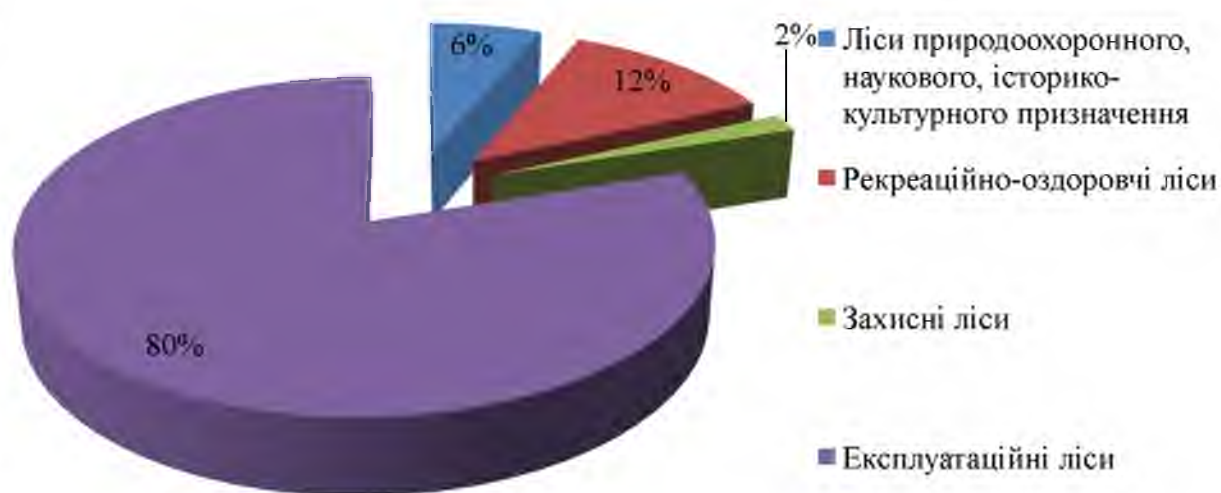

Рис. 3.3. Розподіл площі лісів у філії «Камінь-Каширське ЛП» за категоріями захисності.

Вищенаведені дані свідчать про дуже нерівномірний розподіл лісів на категорії. 80% всіх лісів становлять експлуатаційні ліси, захисні ліси – лише 2%.

Лісові землі, вкриті лісовою рослинністю у філії «Камінь-Каширське ЛГ» займають площу 75635,8 га. Загальний запас деревини складає 14404,4 тис. м³.

У складі лісового фонду переважають хвойні породи, зокрема сосна звичайна, що становить 66% від вкритої лісом площі. Насадження таких порід, як вільха чорна, береза повисла, дуб звичайний становлять відповідно 16%, 12% та 5% (рис. 3.4).

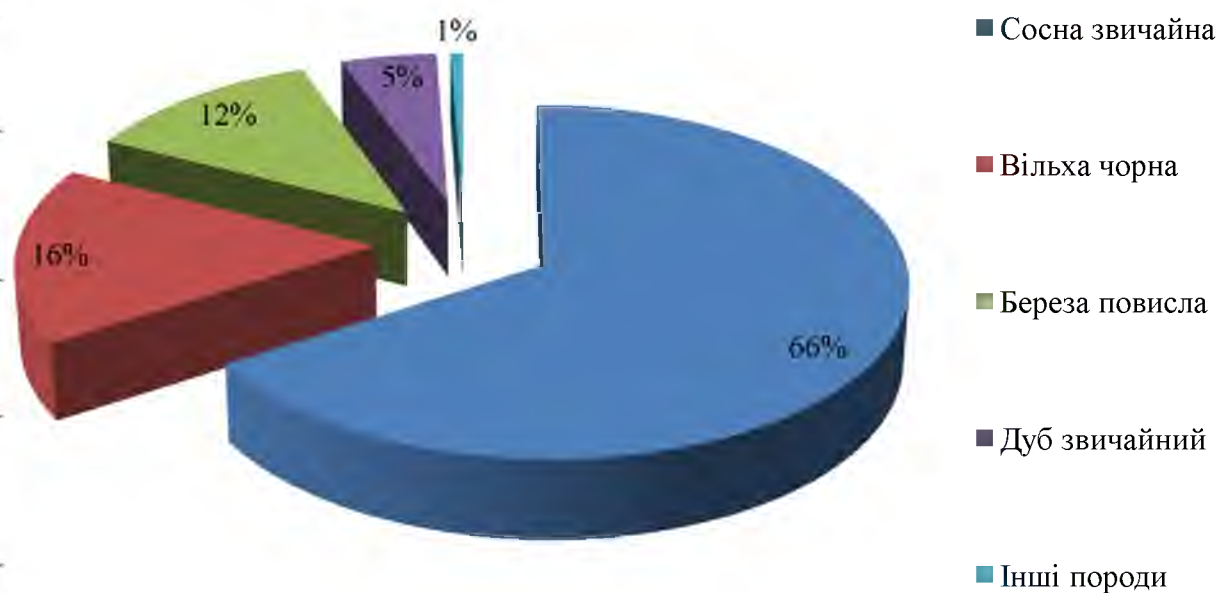

Рис. 3.4. Розподіл площі лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, за переважаючими породами

Говорячи про лісорослинні умови, слід відмітити, що найбільш поширеними ТЛУ є свіжий бір у (15,7%), свіжий суббір (22,4%), вологий суббір (20,9%), вологий та сирий сугруди (10,4 і 15,4%). Розподіл наведений на рис. 3.5.

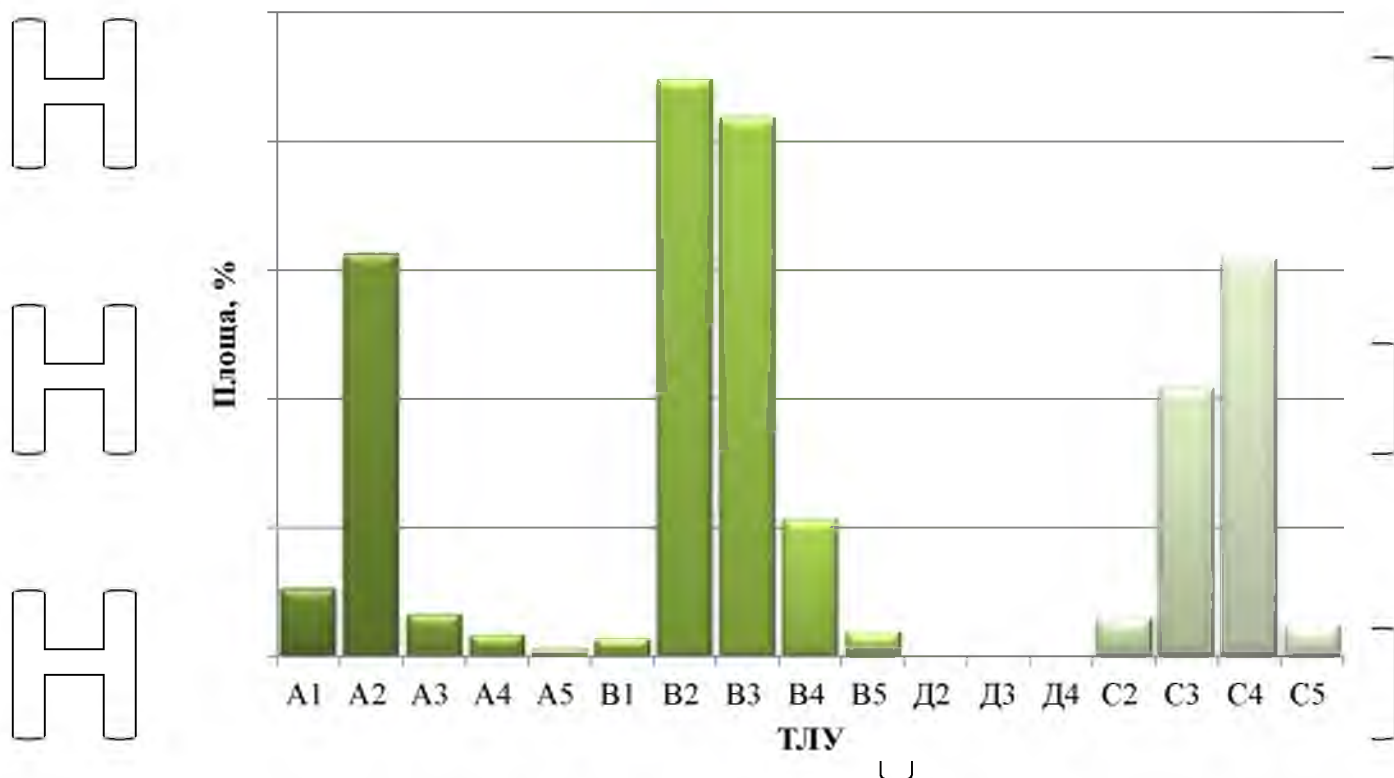

Рис.3.5. Розподіл площі лісових ділянок за типами лісорослинних умов

Слід зазначити, що умови підприємства дозволяють вирощувати високопродуктивні насадження основних лісотвірних деревних видів поліського регіону. Вікова структура лісових насаджень підприємства наведена на рис. 3.6.

Рис.3.6. Розподіл площі лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, за групами віку

Найбільшу частку становлять середньовікові ліси – 46,9%, молодняки і пристигаючі насадження – 26,5% та 20,7%, стиглі насадження складають лише 5,6%, перестійні ліси малопредставлені по площі – менше 1% (рис. 3.6).

Середній вік насаджень філії становить 47 років.

Розподіл насаджень філії за повнотами представлений на рис. 3.7.

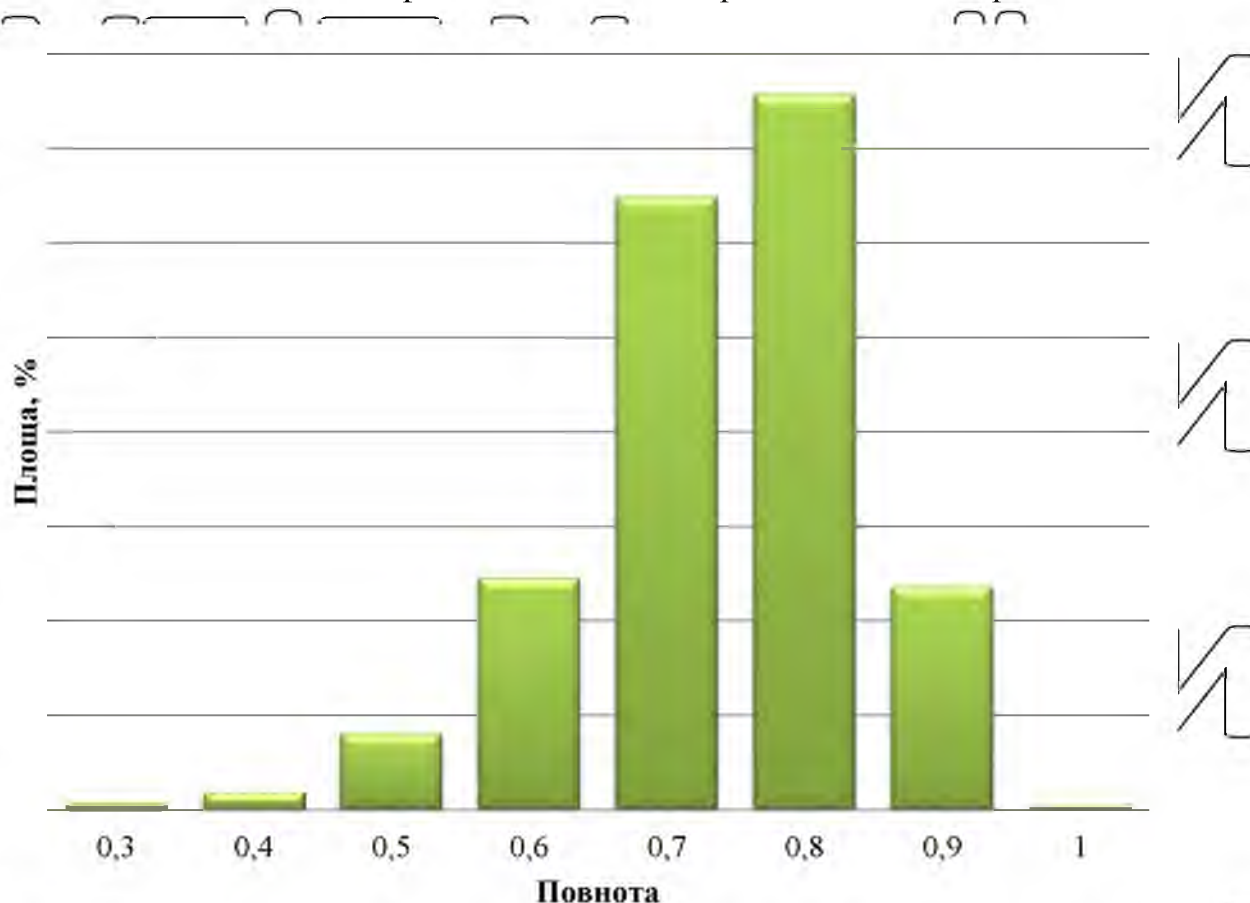

Рис. 3.7 Розподіл площі насаджень у підприємстві за повнотами

Як видно з даних рис. 3.7, більшість насаджень є середньоповнотними і зростають при повноті 0,7 – 0,8. Це є цілком оптимальною повнотою для нормального росту та розвитку насаджень. Низькоповнотних насаджень (повнота 0,3-0,4) незначна частка – 1,3%.

Щодо продуктивності насаджень філії, то середній бонітет насаджень становить 1,8, що є доволі високим показником. Розподіл насаджень за класами бонітету представлений на рисунку 3.8. Він об'єктивно відображає добротність умов місцезростання.

Рис. 3.8. Розподіл площі лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, за класами бонітету, %

В табл. 3.3 наведено розподіл площ лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, за класами бонітету та головними деревними видами.

Таблиця 3.3

Розподіл площ насаджень за класами бонітету, га

Деревний вид	Класи бонітету					Разом	
	Ia і вище	I	II	III	IV		V і нижче
Сосна звичайна	2083,8	19209,6	21652,8	4891,3	1350,0	251,7	49439,2
Вільха чорна	228,1	1063,8	7055,3	3437,6	454,3	56,7	12295,8
Береза повалева	1851,4	1804,8	3860,6	1176,2	348,0	33,2	9079,2
Дуб звичайний	20,4	303,9	1955,0	1285,2	62,3	-	3626,8
Інші породи	95,3	385,5	496,0	176,9	40,0	1,3	1194,8
Разом	4279,0	22767,6	35619,7	10967,2	2254,6	347,7	75635,8

Згідно даних табл. 3.3, соснові насадження зростають переважно за II та I класами бонітету (43,8 % і 38,9 %), більше половини насаджень вільхи чорної зростає за II класом бонітету – 57,4 %, насадження дуба звичайного мають переважно II клас, береза зростає переважно за IV класом бонітету, проте поміж інших має найвищий відсоток насаджень, які ростуть за Ia і вище бонітетом. На рис. 3.9 проілюстровано даний розподіл.

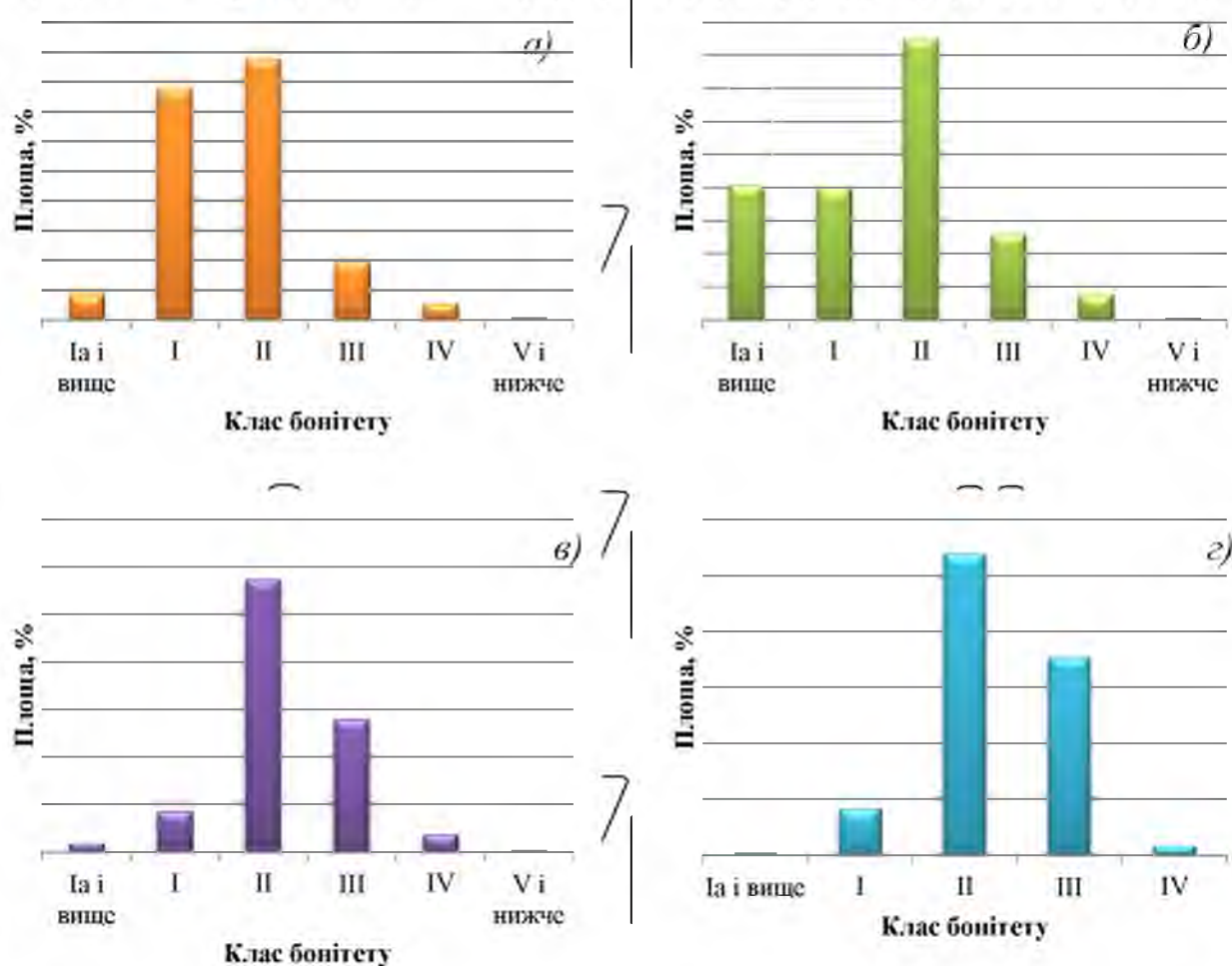

Рис. 3.9. Розподіл площ насаджень за продуктивністю та головними деревними видами: а) сосна звичайна, б) береза повисла, в) вільха чорна г) дуб звичайний

Як видно з даних рис. 3.9, більшість насаджень філії відносяться до середньо- та високопродуктивних, низькопродуктивних доволі незначна частка, що може свідчити про належне ведення господарства та ефективного проведення лісогосподарських заходів.

Висновки до 3-го розділу. Загальна площа структурних підрозділів філії становить 80380,5 га. Близько 80 % всієї площі лісів займають експлуатаційні ліси. Головною породою є сосна, котра становить 66 %, переважаючими деревними видами по площі є вільха чорна та береза повисла – 16 і 12 % відповідно. Найбільш поширений ТЛУ – вологий субір. За віковою структурою переважають середньовікові насадження – 46,9 %. Переважна більшість насаджень у підприємстві відноситься до середньо- та високопродуктивних. Середній бонітет насаджень підприємства становить 1,8 [40].

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 4

ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ У ФІЛІЇ

НУВБІП України

4.1. Обсяги використання лісоресурсного потенціалу

Заготівля деревини у філії «Камінь-Каширське лісове господарство» здійснюється шляхом проведення рубок головного користування, формування та оздоровлення лісів та інших заходів пов'язаних та не пов'язаних з ведення лісгосподарської діяльності.

До утворення у 2022 р. філії, підприємства, землі яких входять на даний час до її складу, були розділені між двома підприємствами. Тому перш ніж аналізувати обсяги заготівлю деревини у філії, розглянемо їх окремо по колишніх ДП «Камінь-Каширське ЛГ» та ДП СЛАН «Камінь-Каширськагроліс».

У табл. 4.1 та на рис. 4.1 наведено розподіл обсягів заготівлі деревини за видами рубок за 2020-2021 роки у ДП «Камінь-Каширське ЛГ» (доп. А.1) [32].

Таблиця 4.1

Розподіл заготівлі деревини за 2020 рік у ДП «Камінь-Каширське ЛГ»

Показник	Види рубок				Разом
	РГК	РД	СР	Інші	
Заготівля деревини, м ³	27444	5412	56626	177	85659
в т.ч. ліквідної	24862	3914	46564	159	75499
з неї ділової	18560	1929	25453	48	45990
%	32,0	6,3	61,4	0,2	100

Відповідно даним табл. 4.1, у 2020 р. більшу половину, а саме 61,4 % загального обсягу заготівлі деревини становить заготівля від санітарних рубок. Це пов'язано із масовим всиханням соснових деревостанів у досліджуваний

НУВБІП України

період. Відповідно через це обсяги рубок головного користування суттєво менші – 32 %. Обсяги неліквідної деревини становлять 10,1 тис. м³, або 11,9 % від загального обсягу.

В 2021 році санітарний стан лісів підприємства значно покращився, про що свідчать дані табл.4.2.

Таблиця 4.2
Розподіл заготівлі деревини за 2021 рік у ДП «Камінь-Каширське ЛП»

Показник	Види рубок				Разом
	РГК	РД	СР	Інші	
Заготівля деревини, м ³	55686	4746	20311	778	81521
в т.ч. ліквідної	50149	3245	17924	662	71980
з неї ділової	40838	1531	6105	457	48931
%	68,3	5,8	24,9	10	100

Згідно даним табл. 4.2, обсяги заготівлі зменшилися порівняно з попереднім роком. Проте обсяги заготівлі від РГК збільшилися, більше ніж удвічі – 68,3 %. Обсяги неліквідної деревини залишаються так само в межах 11,7% від всього об'єму.

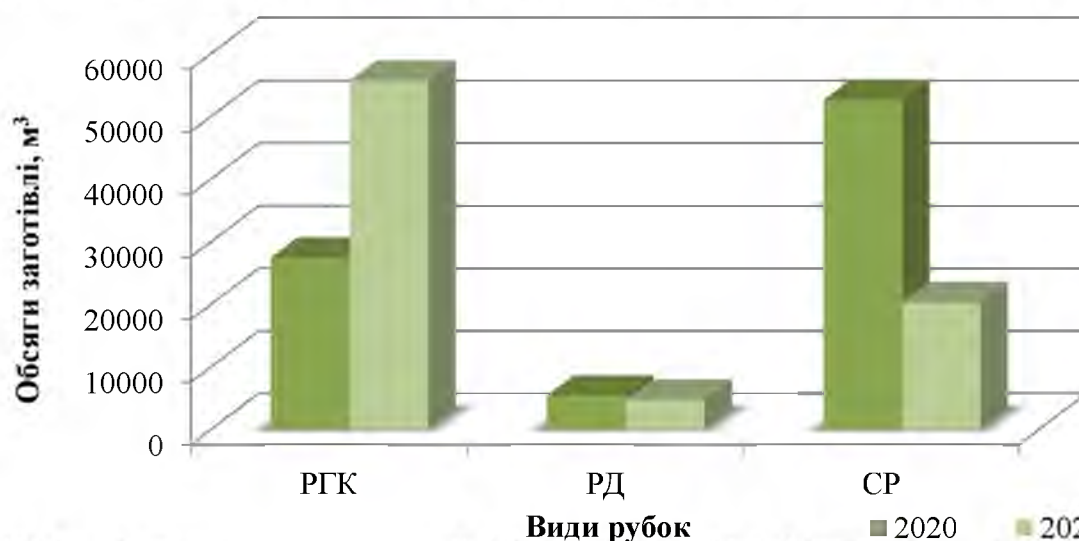

Рис. 4.1. Розподіл заготівлі деревини за 2020-2021 рр. у ДП «Камінь-Каширське ЛП»

Згідно даних рис. 4.1, приблизно на одному рівні залишаються обсяги заготівлі від рубок догляду та інших рубок. Обсяги заготівлі деревини у ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс» за 2020-2021 роки наведені у табл. 4.3

4.4 та рис. 4.2 (дод. А.2).

Таблиця 4.3

Розподіл заготівлі деревини за 2020 рік у ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс»

Показник	Види рубок				Разом
	РГК	РД	СР	Інші	
Заготівля деревини, м ³ :	33630	2383	18080	226	54319
в т.ч. ліквідної	30062	926	15890	143	47021
з неї ділової	22771	87	8021	15	30894
%	61,9	4,4	33,3	0,4	100

Відповідно вищенаведеним даним (табл. 4.3), обсяги заготівлі від РГК становлять 61,9 %. Досить велику частку становлять обсяги заготівлі від санітарних рубок – 33,3 %, що також свідчить про незадовільний санітарний стан насаджень. Неліквідна деревина становить 7298 м³, або 13,4 % від всього об'єму. Структурний аналіз заготовленої деревини в межах рубок наведений у табл. 4.4.

Таблиця 4.4

Розподіл заготівлі деревини за 2021 рік у ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс»

Показник	Види рубок				Разом
	РГК	РД	СР	Інші	
Заготівля деревини, м ³ :	36105	2973	5817	1795	46690
в т.ч. ліквідної	32379	1273	5322	1653	40629
з неї ділової	22846	849	1582	877	25654
%	77,3	6,4	12,5	3,8	100

Як видно з даних табл. 4.4, у 2021 році зменшилися загальні обсяги заготівлі, порівняно з попереднім роком, проте збільшилися обсяги заготівлі від РГК та зменшилися від санітарних рубок – 77,3 % та 2,5 % відповідно (рис. 4.2). Частка неліквідної деревини становить 13,0 %.

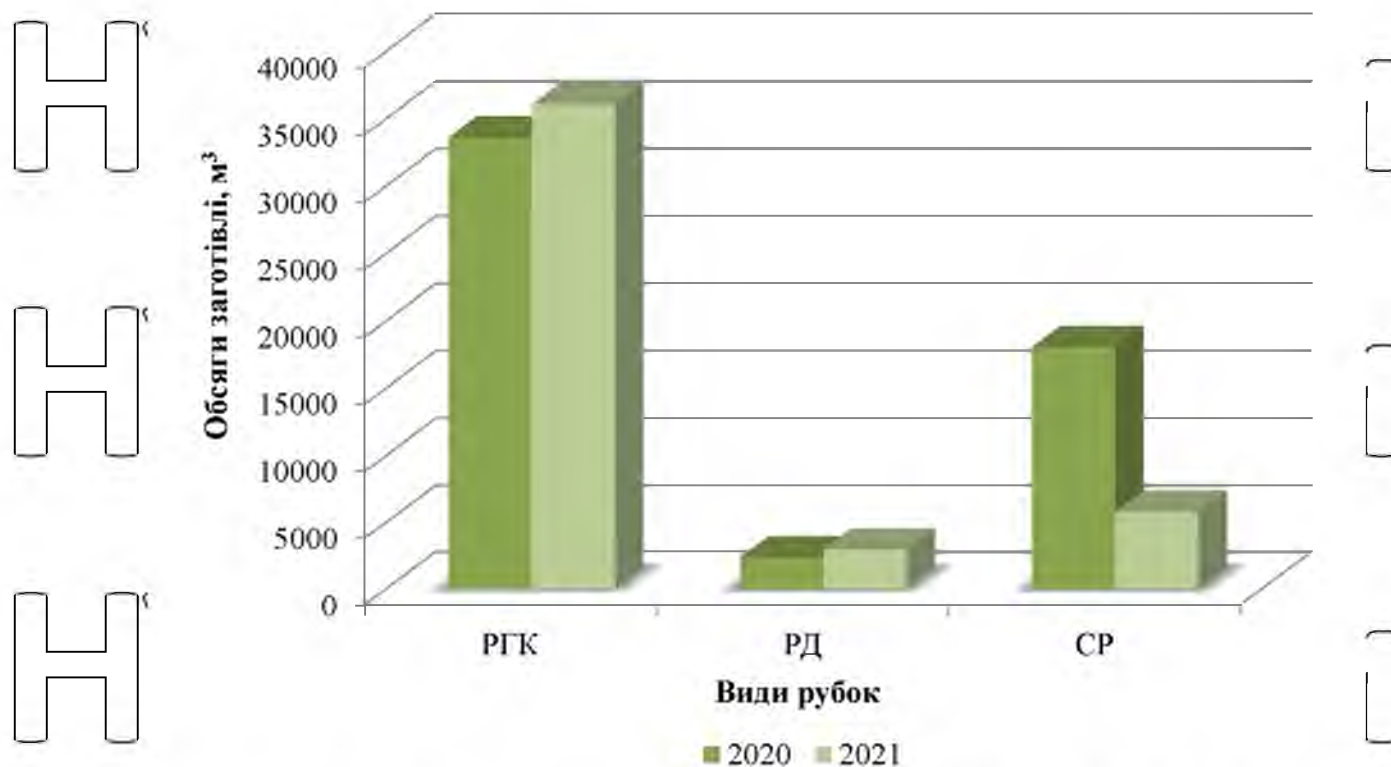

Рис. 4.2. Розподіл обсягів заготівлі деревини за 2020-2021 рр. у

ДП СЛАП «Камінь-Каширська агроліс»

У 2022 році до ДП «Камінь-Каширське ЛП» шляхом реорганізації було приєднано землі ДП СЛАП «Камінь-Каширська агроліс», тому аналіз обсягів заготівлі за 2022 рік уже буде здійснений за новоутвореним підприємством в цілому (табл. 4.5) (дод. А.3).

У 2022 році обсяги заготівлі від рубок головного користування становлять лише половину від всієї заготівлі, значним залишається відсоток заготівлі від санітарних рубок – 24,8 %, від рубок догляду – 11,3 %, інші рубки дали змогу заготовити 8,5 % від загального обсягу деревини. Обсяги неліквідної деревини становлять 18,5 тис. м³, що складає 11,9 % всієї заготовленої деревини.

Розподіл заготівлі деревини за 2022 рік у філії «Камінь-Каширське ЛП»

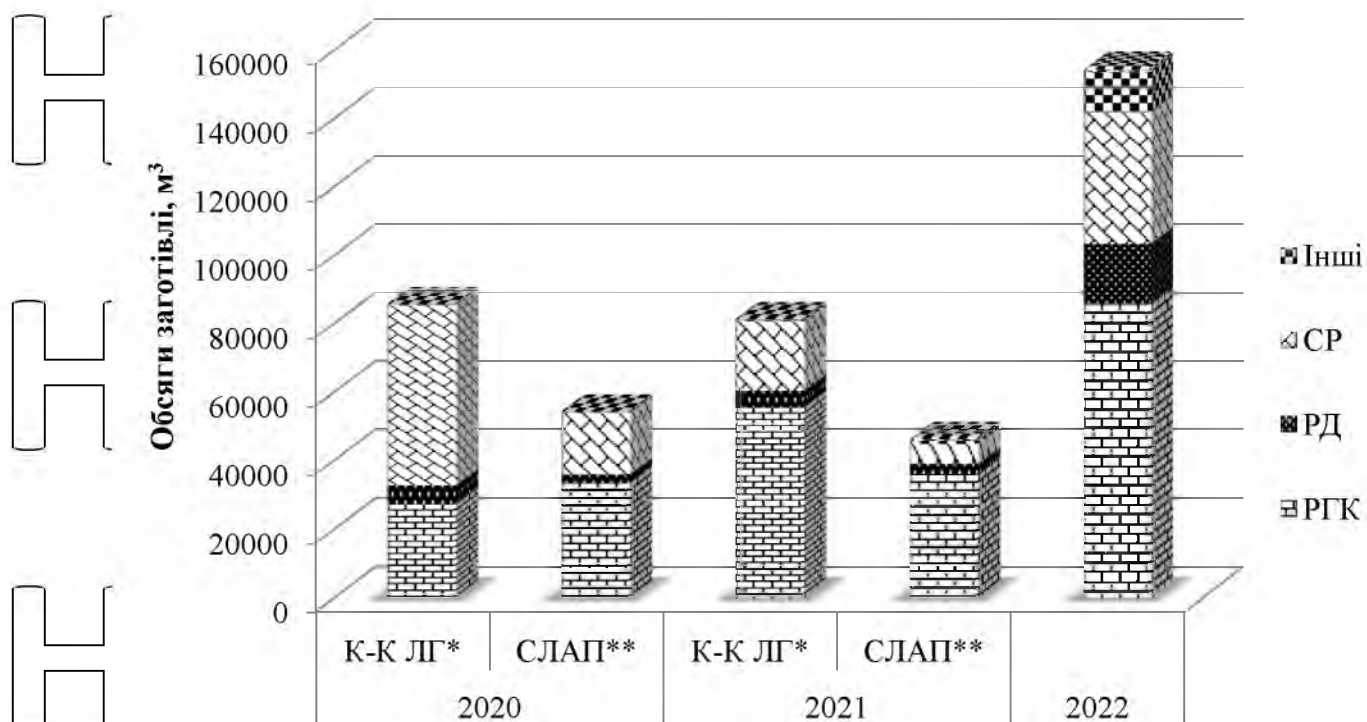
Показник	РГК	Рубки формування і оздоровлення лісів			Разом
		РД	СР	Інші	
		Обсяги заготівлі, куб. м			
Фактична заготівля	85976	17500	38492	13186	155154
Заплановані обсяги лісовпорядкуванням	86388	17660	38270	12950	155268
Відхилення, %	-0,5	-0,9	0,6	1,8	+0,1

Згідно вищенаведених даних, планове завдання по заготівлі не було виконане лише на 0,1 %. Це зумовлено неповним виконанням плану по заготівлі від рубок головного користування та рубок догляду, хоча обсяги заготівлі від санітарних та інших рубок були дещо перевищені.

Загальний обсяг заготівлі деревини за 2020-2022 роки становить 423,34 тис. м³, з неї ліквідної – 371,79 тис. м³, в тому числі 226,68 тис. м³ ділової. Обсяги неліквідної деревини становлять 51,56 тис. м³, що складає 12 % від загального обсягу.

За даний період в порядку проведення рубок головного користування було заготовлено 238,84 тис. м³ деревини, що складає 56,4 % від загального запасу. Під час виконання рубок догляду, котрі спрямовані на забезпечення кращих умов зростання головних порід у насадженнях, на підвищення стійкості насаджень до дії негативних факторів, було заготовлено 33,01 тис. м³ деревини, або 7,8 %. Оскільки даний період характеризувався всиханням деревостанів, які необхідно було вилучати, під час санітарних рубок було заготовлено 155,33 тис. м³ деревини, що становить 32 % від загального обсягу. Обсяги заготівлі від інших рубок становлять 16,12 тис. м³, або 3,8 %.

Розподіл заготівлі деревини за 2020-2022 роки представлений на рис. 4.3.

* - ДП «Камінь-Каширське лісове господарство»

** - ДП СЛАП «Камінь-Каширська агроліс»

Рис. 4.3. Розподіл обсягів заготівлі деревини за 2020-2022 рр. у філії «Камінь-Каширське ЛГ»

Згідно вищенаведених даних бачимо, що значні обсяги заготівлі деревини були здійснені за рахунок проведення рубок формування і оздоровлення пісів. Під час проведення рубок головного користування спостерігається неповне використання лісосічного фонду, а обсяги по санітарним та іншим рубках перевищують планові через незадовільний стан насаджень.

4.2. Ефективність використання лісоресурсного потенціалу

Протягом 2020-2022 рр. було заготовлено 371,79 тис. м³ ліквідної деревини від усіх видів рубок, в тому числі 227,28 тис. м³ ділової деревини та 144,51 тис. м³ дров'яної. На рис. 4.4 зображено різницю між фактичними обсягами заготівлі та обсягами приймання ліспродукції (дод. А.4-А.6), та яка частина деревини при цьому залишається невикористаною.

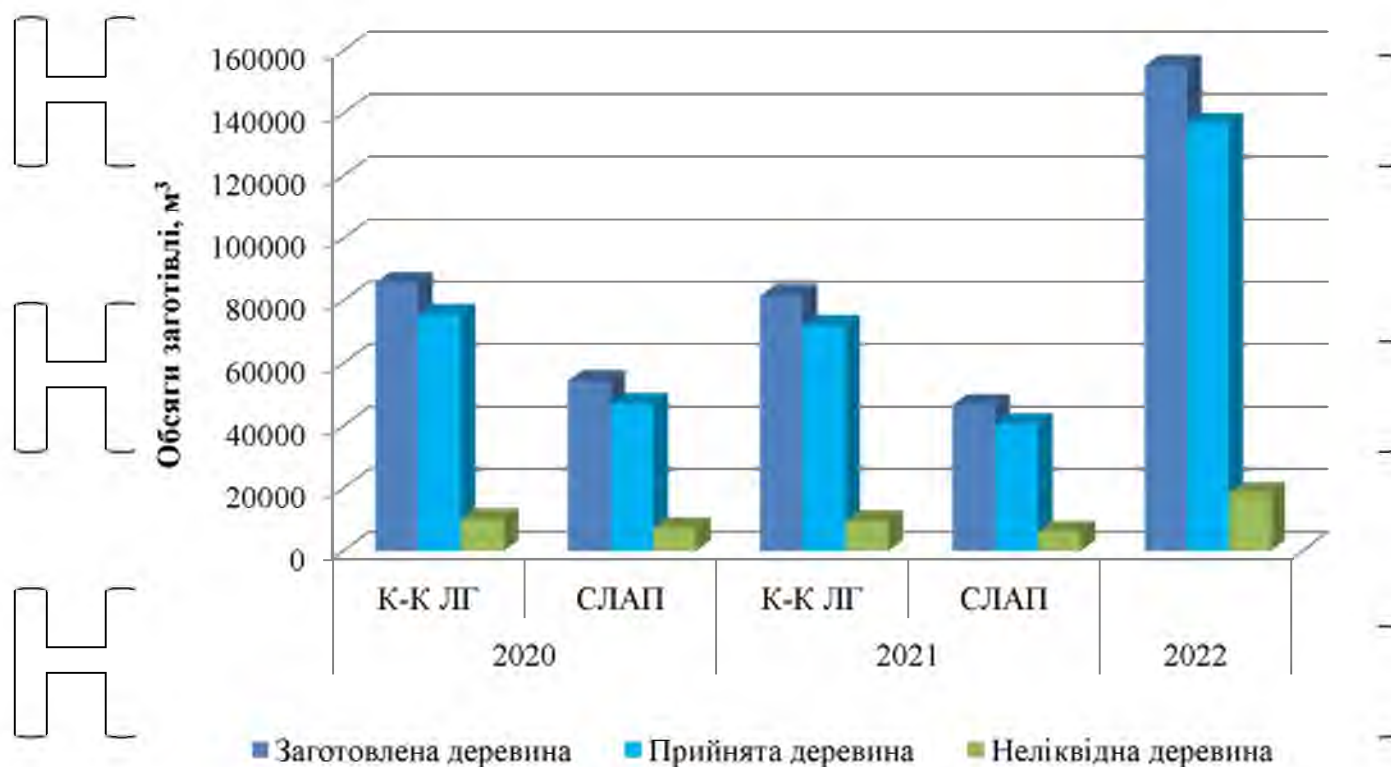

Рис. 4.4. Структура заготівлі та приймання деревини у філії «Камінь-

Каширське ЛГ»

НУБІП України

На рис. 4.6 показано загальний відсоток неліквідної деревини, яка утворюється при лісозаготівлі за останні три роки.

Рис. 4.5. Співвідношення ліквідної і неліквідної деревини при лісозаготівлях, %

НУБІП України

Згідно вищевказаних даних (рис. 4.5), відсоток невикористаної неликвідної деревини становить 12,2% від загального обсягу заготовлі. За цей же період було реалізовано 268,67 тис. м³ деревини на загальну вартість 333664,96 тис. грн (без ПДВ). Обсяги реалізації в розрізі колишніх підприємств та теперішньої філії наведені в табл. 4.6 – 4.8 та на рис. 4.6 – 4.8 (дод. А.7-А.9).

Таблиця 4.6
Реалізація лісопродукції у ДП «Камінь-Каширське ЛП» за 2020-2021 роки

Найменування лісопродукції	Показник	2020	2021	Разом
Ділова деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	27,28	26,84	54,12
	Сума без ПДВ, тис. грн	27160,73	60679,17	87839,89
Дров'яна деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	29,29	24,49	53,78
	Сума без ПДВ, тис. грн	9117,85	16363,64	25481,49
Разом	Обсяг реалізації, тис. м ³	56,6	51,33	107,903
	Сума без ПДВ, тис. грн	36278,58	77042,80	113321,38

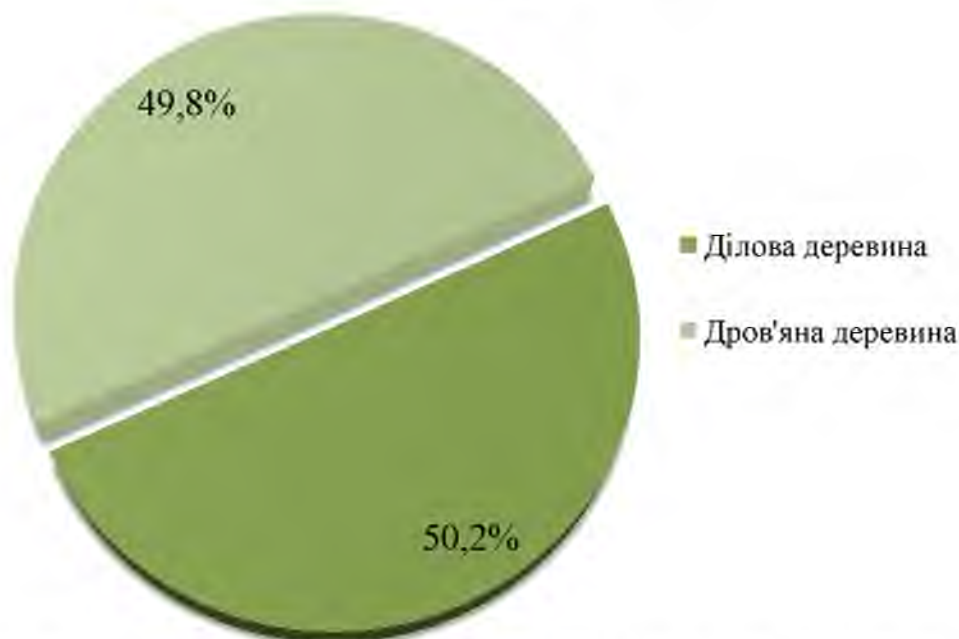

Рис. 4.6. Структура реалізованої деревини за 2020-2021 рр. у ДП «Камінь-Каширське ЛП»

Згідно вищевказаним даним, обсяги реалізації ділової та дров'яної деревини є майже однаковими протягом двох років. Проте грошові надходження від їх реалізації у 2021 році значно більші, порівняно з 2020 роком, що пов'язано із значним зростанням цін на лісопродукцію.

Таблиця 4.7

Реалізація лісопродукції ДП СЛАП «Камінь-Каширська агроліс» за 2020-2021 роки

Найменування лісопродукції	Показник	2020	2021	Разом
Ділова деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	23,52	17,57	41,09
	Сума без ПДВ, тис. грн	20731,26	36291,53	57023,79
Дров'яна деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	18,66	14,23	32,89
	Сума без ПДВ, тис. грн	6160,39	9328,52	15488,91
Разом	Обсяг реалізації, тис. м ³	42,18	31,80	73,98
	Сума без ПДВ, тис. грн	26891,65	45620,05	72512,70

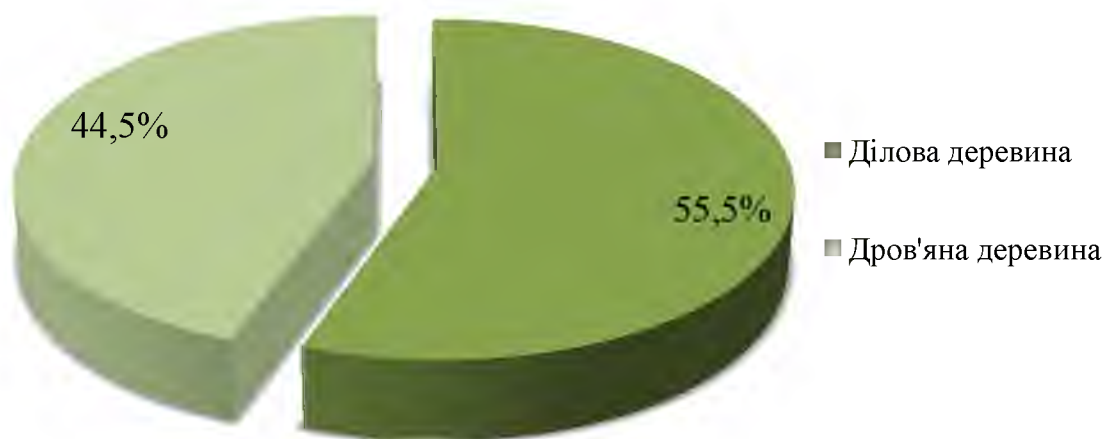

Рис. 4.7. Структура реалізації деревини за 2020-2021 рр. у ДП СЛАП «Камінь-Каширська агроліс»

Відповідно попередньо наведених даних, обсяги реалізації ділової деревини становлять трохи більше половини від всього обсягу. Загальні обсяги реалізації у 2021 році зменшилися, проте дохід порівняно з попереднім роком збільшився за рахунок підвищення цін на лісопродукцію. Обсяги реалізації лісопродукції у підприємстві після реорганізації наведені у табл. 4.8.

Таблиця 4.8
Реалізація лісопродукції у філії «Камінь-Наширське ЛП» за 2022 рік

Найменування лісопродукції	Показник	2022
Ділова деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	40,60
	Сума без ПДВ, тис. грн	106024,64
Дров'яна деревина	Обсяг реалізації, тис. м ³	46,18
	Сума без ПДВ, тис. грн	41806,24
Разом	Обсяг реалізації, тис. м ³	86,79
	Сума без ПДВ, тис. грн	147830,88

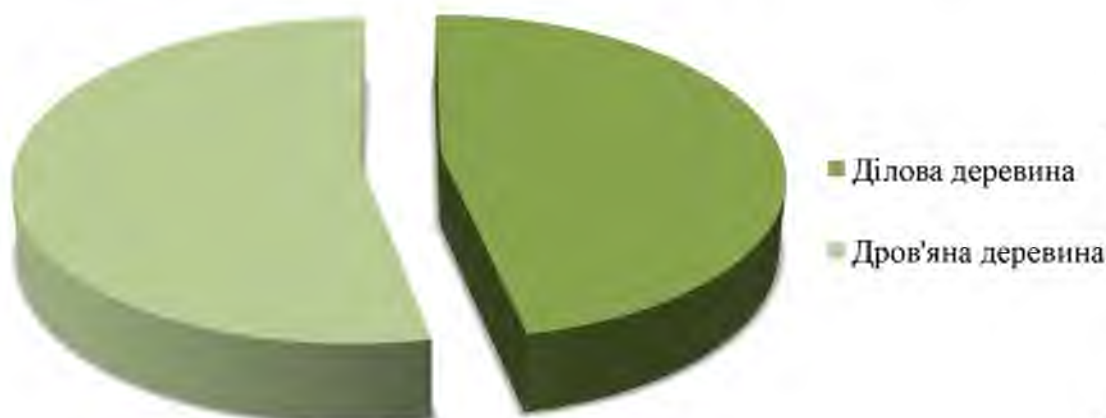

Рис. 4.8. Структура реалізованої деревини за 2022 р.

Згідно вищенаведених даних, обсяги реалізації дров'яної деревини перевищують обсяги реалізації ділової на 6,4%. Це пов'язано з воєнним станом та економічною ситуацією в країні, коли реалізація ділової деревини

ускладнилася, а потреба населення у дровах виросла. На рис. 4.9 представлено динаміку реалізації ділової та дров'яної деревини за 2020-2022 рр.

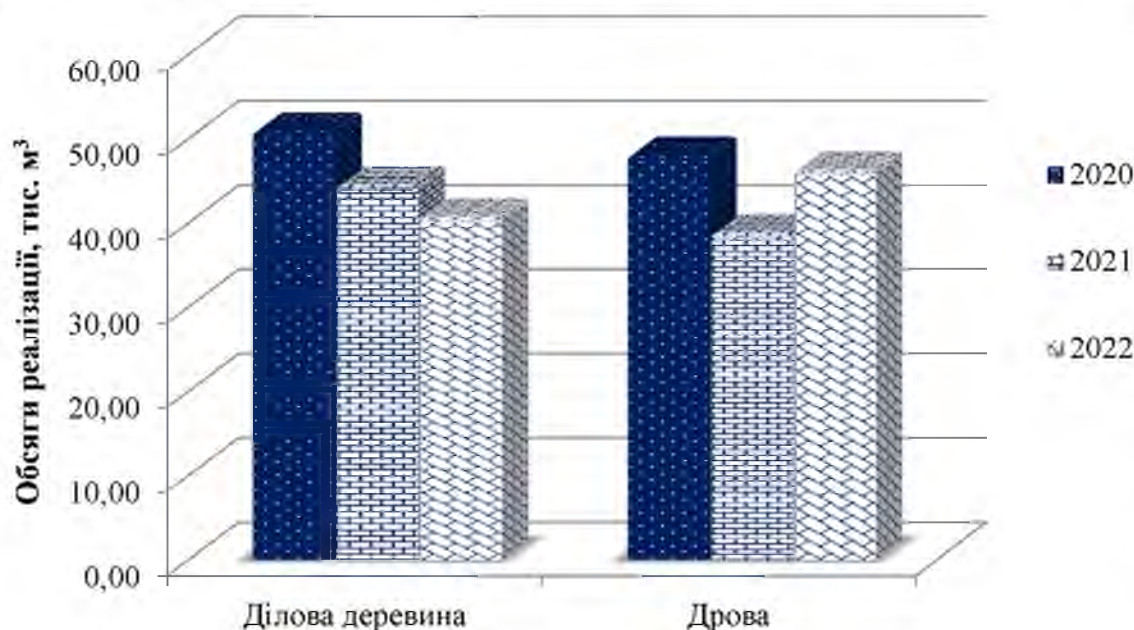

Рис. 4.9. Динаміка реалізації ділової та дров'яної деревини за 2020-2022 рр.

Зменшення обсягів реалізації ділової деревини пов'язане із зменшенням попиту на ринку на лісоматеріали, а також із складною економічною ситуацією в країні. На рис. 4.10 відображена породна структура реалізації деревини у філії.

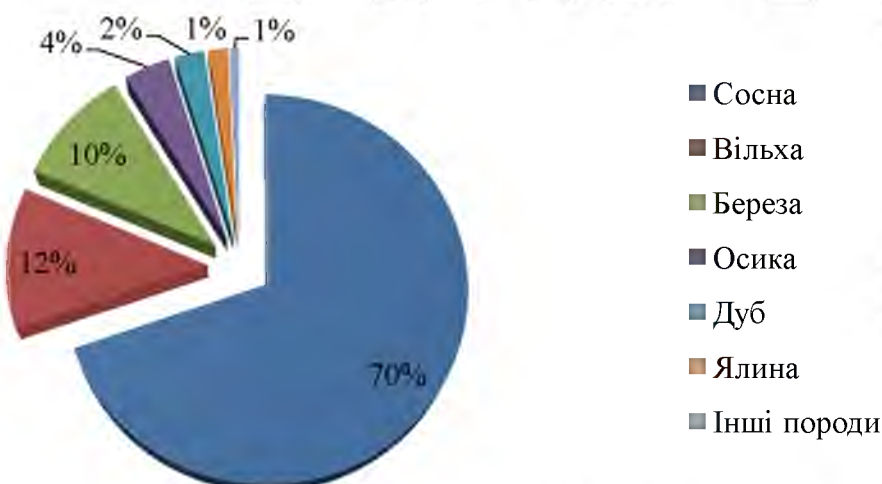

Рис. 4.10. Породна структура реалізації деревини у філії «Камінь-Каширське ЛП»

Як видно з рисунку, основну частину обсягів реалізації становить деревина сосни звичайної – 70 %. У 2020 р. обсяги нереалізованої лісопродукції становили 19,4% від загального обсягу ліквідної деревини, у 2021 р. – 26,2 %. У 2022 р. через кризову ситуацію в країні цей показник склав аж 36,5 %.

Загалом за 3 роки середній відсоток нереалізованої деревини становить 27,7 %.

На рис. 4.11 представлено співвідношення реалізованої деревини до обсягів прийнятої лісопродукції, а також обсяги нереалізованої деревини

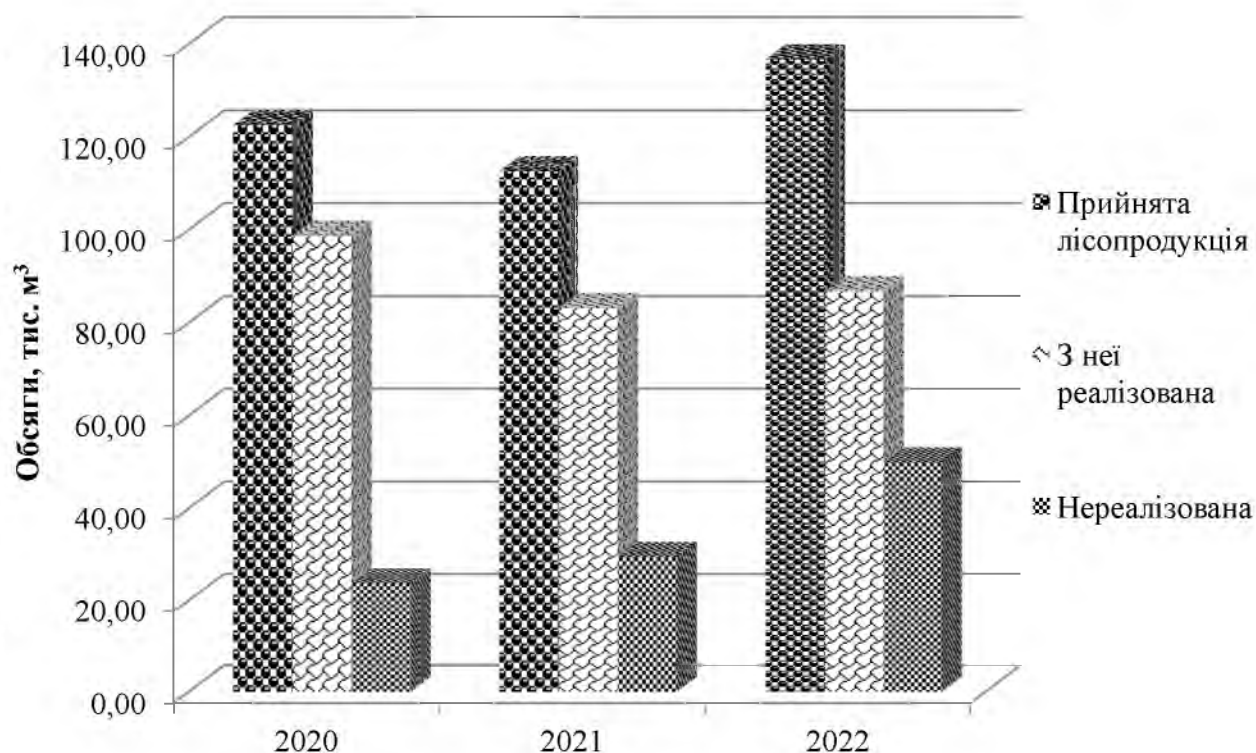

Рис. 4.11. Структура використання лісових ресурсів у філії «Камінь-Каширське ЛГ» за 2020-2022 роки

Згідно даним рис. 4.11, за досліджуваний період загальний обсяг нереалізованої деревної продукції становить 103,11 тис. м³. Через погіршення ситуації на ринку збуту деревини значна кількість сировини зберігається на складах підприємства.

4.3. Шляхи вдосконалення ефективності використання

лісоресурсного потенціалу

У зв'язку з частими проявами нерационального використання лісових ресурсів та зниженням еколого-економічної ефективності лісокористування у

працях багатьох учених висвітлюються пріоритети раціонального

господарювання лісовою складовою природного потенціалу. Недостатньо

сформованими залишаються при цьому підходи щодо підвищення рівня

комплексного використання лісоресурсного потенціалу, в тому числі

неліквідної деревини. Комплексне використання передбачає залучення у

вторинну переробку відходів, що утворюються при створенні основної

продукції [2, 7]. Це дозволить розширити номенклатуру та асортимент

продукції для задоволення різноманітних потреб суспільства.

Державні лісгосподарські підприємства лишають себе значних вигод

через те, що значна частина неліквідної деревини спалюється або залишається

для перегнивання на лісосіках, замість того, щоб генерувати створення

додакових фінансових надходжень. На рис. 4.12 зображено структуру

використання лісоресурсного потенціалу у філії «Камінь-Каширське ЛГ» за

2020-2022 роки.

Рис. 4.12 Структура використання лісоресурсного потенціалу у філії «Камінь-Каширське ЛГ» ДП «Ліси України» за 2020-2022 рр.

Як видно з даних рис. 4.12, 12,2 % заготовленої деревини були невикористаними та, відповідно, не принесли економічного ефекту. Освітлення та проčiщення європейські лісівники відносять до «некомерційних рубок догляду». Товарна продукція в ході їх проведення практично відсутня (рис. 4.13 – 4.14).

Рис. 4.13. Структура використання лісоресурсного потенціалу від рубок ОСВ за 2020-2022 рр.

Рис. 4.14. Структура використання лісоресурсного потенціалу від рубок ПРЧ за 2020-2022 рр.

Отже, майже весь обсяг заготівлі при цьому є неліквідною деревиною, і зазвичай, не використовується підприємствами. Тобто такі рубки є економічно непривабливими для підприємств. Але їх проведення є обов'язковою умовою для нормального росту та розвитку насаджень і отримання в майбутньому високопродуктивних насаджень.

У зв'язку із значним утворенням і накопиченням неліквідної деревини, зокрема під час рубок освітлення та прочищення, постає різке питання щодо пошуку шляхів їх комплексного і максимально повного використання, а також можливих шляхів фінансових надходжень від їх використання.

Головні фактори, що впливають на використання деревних відходів, є їх кількість, якість та доступність. Маючи обсяги заготівлі всього неліквіду, отримати фінансові надходження можливо лише від економічно доступних відходів.

Не всі відходи є економічно доступними. Економічно доступні ресурси – група відходів, для яких максимально допустима ціна є більшою або дорівнює мінімальній ціні. Тобто коли готовність платити більша або дорівнює пропозиції [14]. На рис. 4.15 зображено структуру невикористаних ресурсів.

Невикористані ресурси

загальні обсяги
неліквідної деревини

наявність
технологічних втрат

залишення на ділянці

Рис. 4.15 Структура невикористаних ресурсів

Відповідно, економічно доступними будуть невикористані ресурси без врахування технологічних втрат та відходів, залишених на ділянках. Надалі у розрахунок будуть братися лише обсяги заготівлі від рубок освітлення і прочищення, котрі становлять 14,6 % всіх утворених обсягів неліквіду.

При лісозаготівлі утворюються технологічні втрати [44], які є неповоротними (зокрема тирса, кора), і вони становлять 1,6 % від всіх відходів. Тобто за 3 роки у філії технологічні втрати при освітленні та прочищенні становили 0,12 тис. м³.

Певний відсоток відходів, а саме 11,4 % , залишається на лісосіках з метою укріплення трелювальних волоків та збагачення прунту (екологічно недоступні ресурси). За 3 роки на лісосіках залишилося 0,86 тис. м³ деревних відходів.

Таким чином, невикористаними економічно доступними ресурсами у філії за 3 роки є 6,53 тис. м³ неліквідної деревини, отриманої від рубок освітлення і прочищення. Технологічний прогрес дозволяє модернізувати процеси виробництва на підприємствах, впроваджувати нові технології, сучасні машини та обладнання для переробки деревних залишків, що сприятиме безвідходному виробництву.

Враховуючи небезпеку світової енергетичної кризи, постійне зростання цін на газ та дрова паливні зобов'язує до пошуку альтернативних джерел енергії. Багато країн давно використовують відходи деревини для отримання енергії, адже паливні продукти з деревної біомаси за своєю тепловіддачею аналогічні традиційному паливу. Перевагою деревного палива є його екологічна чистота: деревина не містить хлор, сірку та інші шкідливі для атмосфери елементи. А ще невикористана деревна сировина створює небезпеку для середовища, адже, розкладаючись, викидає в повітря небезпечний метан.

Рациональна утилізація відходів дасть можливість знизити рівень шкоди навколишньому середовищу, отримати додаткові фінансові надходження завдяки створенню та реалізації нових видів продукції [43, 41].

Деревна біомаса – це екологічно, економічно та енергетично ефективне біопаливо з великим потенціалом використання у виробництві теплової енергії. До того ж, запровадження біоенергетичних проєктів має глобальне міжнародне значення в рамках Кіотського протоколу, Нової кліматичної угоди, 17 Цілей сталого розвитку тощо [27, 1].

Основними видами твердого біопалива, які можна виготовляти із низькоякісної деревини та відходів, є паливна тріска, паливні брикети, паливні гранули (пелети) тощо. Великого поширення на ринку змогла отримати тріска паливна, що пояснюється її невисокою вартістю та простотою виробництва.

Матеріалом для її виробництва служить стовбурна деревина, деревні відходи та порубкові залишки, котрі подрібнюються дробильними машинами. Проаналізувавши ринок та встановивши середню вартість даної продукції [48], можна визначити можливі фінансові надходження від її реалізації (табл.4.9).

Таблиця 4.9

Можливі фінансові надходження від реалізації паливної тріски

Показник	Одиниці виміру	Значення
Обсяги неліквідної деревини	тис.м ³	6,53
Вартість переробленої продукції	грн/м ³	600,00
Всього надходжень	тис. грн	3918,00

З даних наведених у табл. 4.9 видно, що при виготовленні та реалізації паливної тріски філія могла б одержати фінансових надходження у розмірі 3,9 млн грн., що становить 1,2 % від вартості реалізації ліквідної деревини за 2020-2022 рр. від усіх видів рубок.

Паливні деревні брикети – екологічно чистий продукт, котрий виготовляється з натуральних деревних відходів, необроблених хімічними препаратами. Процес виготовлення відбувається при високому тиску та температурі. Зв'язуючою речовиною між частинками є лігнін, котрий наявний у деревині. Зола, яка утворюється при згорянні, становить близько 1% і може бути використана як мінеральне добриво [42]. При розрахунку виходу продукції та її

вартості враховувались кількість сировини для виготовлення одиниці товару ($3\text{ м}^3/\text{т}$) та її середня ціна на ринку (табл. 4.10) [10, 11].

Таблиця 4.10

Можливі фінансові надходження від реалізації паливних брикетів

Показник	Одиниці виміру	Значення
Обсяг переробленої продукції	тис. м^3	2,18
Вартість готового продукту	грн/т	7500,00
Всього надходжень	тис. грн	16350,00

За даними табл. 4.10, фінансові надходження від реалізації паливних брикетів могли б становити 16,35 млн грн., або 4,9 % від реалізації ліквідної деревини. Але виготовлення брикетів є складнішим, порівняно із виготовленням тріски, і потребує іншої техніки, обладнання і більших затрат.

Тому даний розрахунок є дуже загальним.

Паливні гранули (пелети) – це гранули, що мають форму циліндра діаметром 6-14 мм і довжиною до 20 мм. Сировиною для виготовлення пелет є тирса, тріски, стружка, кора тощо. На виробництво 1 т пелет необхідно 4-5 м^3 деревних відходів [31]. Деревні гранули майже не містять сірки, що запобігає утворенню диоксиду сірки, котрий при взаємодії в атмосфері з водяною паром утворює сірчану кислоту. Розрахунки можливих фінансових надходжень від реалізації паливних гранул [34] наведені у табл. 4.11.

Таблиця 4.11

Можливі фінансові надходження від реалізації паливних гранул

Показник	Одиниці виміру	Значення
Обсяг готової продукції	тис. м^3	1,63
Вартість готового продукту	грн/т	9000,00
Всього надходжень	тис. грн	14670,00

Згідно даним табл. 4.11, розмір можливих надходжень від реалізації паливних гранул – 14,67 млн грн., що становить 4,4 % від суми, отриманої від

реалізації ліквідної деревини. На рис. 4.16 наведено порівняння можливих фінансових надходжень від реалізації вищезгаданої продукції переробки.

Фінансові надходження, млн грн.

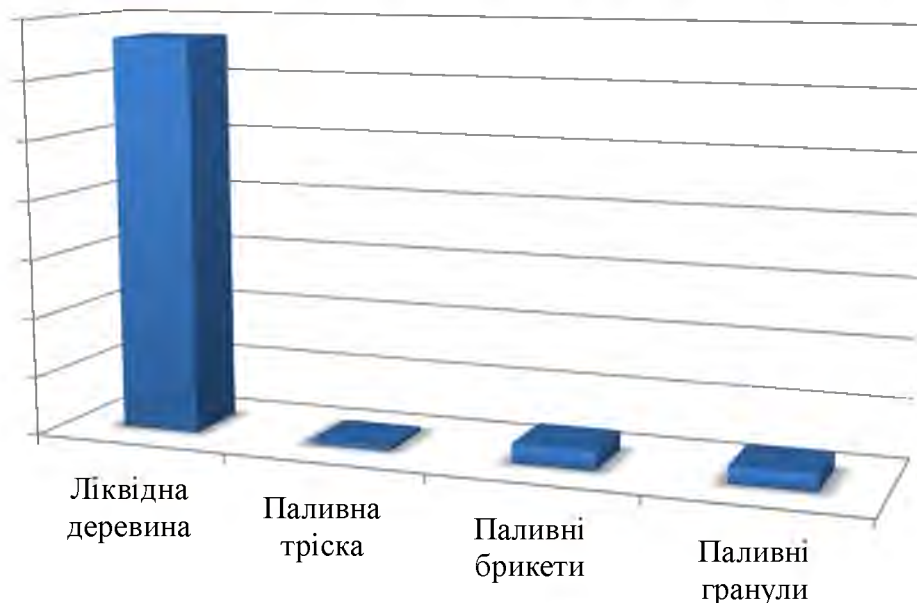

Рис. 4.16. Прогнозні обсяги фінансових надходжень від ефективного використання лісових ресурсів

Аналізуючи можливі фінансові надходження від реалізації неліквідної деревини, можна сказати, що найбільш вигідним є виготовлення паливних брикетів. Хоча паливні гранули (пелети) за своїм економічним значенням знаходяться майже на одному рівні.

Виробничо-технічна база виробництва деревної енергетичної продукції, що сформована на даний час, не завжди має достатні потужності для використання наявного резерву паливно-енергетичного потенціалу деревної сировини. Також часто її об'єкти характеризуються низьким техніко-технологічним рівнем виробництва. Модернізація індустрії виробництва біопалива можлива через активізацію інноваційної діяльності лісогосподарських підприємств: впровадження сучасних технологічних процесів, застосування сучасних, актуальних методів управління бізнес-процесами. При цьому має бути відповідне інституціональне забезпечення, яке

дасть змогу залучати як внутрішні, так і зовнішні джерела інвестування проектів по переробці деревних відходів в енергетичних цілях.

Підвищення енергетичної ефективності використання деревних відходів тісно зв'язано з диверсифікацією джерел, форм і методів інвестиційно-інноваційного забезпечення. Центральним елементом такого забезпечення має виступати державна фінансова підтримка тих лісогосподарських підприємств, котрі займаються збором, заготівлею та переробкою деревної сировини для виробництва деревних енергетичних продуктів. Для того, щоб стимулювати лісокористувачів максимально залучати деревні відходи у відтворювальний процес, інструменти державної підтримки мають охоплювати усі етапи біоенергетичного ланцюга лісового сектора.

Державна фінансова підтримка має охоплювати і прямі, і непрямі методи.

Прямі методи включають в себе фінансову компенсацію суб'єктам лісогосподарських підприємств, що пов'язано деякою мірою із збитковістю використання деревних відходів. Непрямі методи мають містити комплекс фінансових преференцій, що передбачає надання пільг імпортних мит на ввезення обладнання, яке необхідне для заготівлі та переробки деревної сировини для виготовлення паливної продукції.

Інституціоналізація інструментів та методів державної фінансової підтримки лісокористувачів зможе забезпечити перехід до організованого використання лісоресурсного потенціалу для виробництва енергетичних продуктів. Це забезпечить інвестиційну привабливість виробництва паливних брикетів та гранул, що, в свою чергу, буде стимулювати залучення різних джерел інвестиційно-інноваційного забезпечення, диверсифікує виробничо-господарську діяльність, і загалом підвищить конкурентоспроможність лісового сектора.

Проте є фактори, які послаблюють конкурентні переваги лісового сектора. значний рівень зносу основних виробничих фондів підприємств, у структурі експорту переважання необробленої деревини, повільне впровадження інновацій, нерегульовані економічні відносини на регіональних

ринках лісопродукції тощо. При таких умовах необхідним є встановлення такої форми підприємницької діяльності, яка буде сприяти нарощенню лісоресурсного потенціалу, з однієї сторони, і підвищувати комплексність переробки деревини – з іншої. Такою формою є державно-приватне партнерство (ДПП) [38]. За такої форми зберігається право власності держави на лісові землі та лісові ресурси, але, водночас, виникають сприятливі фінансові та інституціональні передумови для залучення приватних інвестицій.

Основними рисами державно-приватного партнерства є [15]:

- довгостроковість угод про партнерство, чітка ідентифікація об'єкта

- угоди;
- приватні інвестиції доповнюються державними фінансовими ресурсами;

- розподіл ризиків між контрагентами на основі відповідних між ними домовленостей;

- партнерські відносини реалізуються за умови наявності конкурентної боротьби між потенційно можливими учасниками проектів;

- відповідальність між партнерами має специфічну форму розподілу:

- держава має право встановлювати ціну проекту, враховуючи інтереси суспільства, визначати якісні та вартісні показники; оперативна діяльність на різних етапах проекту покладається на приватного партнера.

Основні риси ДПП доводять прийнятність даної форми підприємництва для українських реалій, адже вона позбавлена симптому короткочасності функціонування; дає змогу зменшити рівень ризиків для представників бізнесу при реалізації інвестиційних проектів зі значним капіталовкладенням; забезпечує збільшення приватного капіталу в державні сфери діяльності; ліквідує прояви протиправних домовленостей між сторонами, котрі зацікавлені у реалізації інфраструктурних проектів. Крім того, проекти ДПП привабливі і для держави, і для підприємств.

Переваги проєктів на основі ДПП:

- зменшення державних витрат на обслуговування та утримання інфраструктурних об'єктів, відтворення природно-ресурсного потенціалу;

- залучення різних джерел фінансування для інвестицій об'єктів державного значення;

- розвиток підприємств за рахунок залучення сучасних та високоефективних технологій;

- економічно ефективне управління реалізацією проєктів.

Привабливість проєктів ДПП для підприємницьких структур:

- безпосередня державна участь та підтримка;

- консультативне забезпечення використання закордонного досвіду;

- можливість розміщення інвестицій на довгий термін під гарантії, що буде задовольняти приватний інтерес;

- доступ до державного сектора національного господарства.

Привабливість ДПП для держави:

- підвищення інноваційної та інвестиційної активності підприємств державного значення;

- збільшення надходжень до бюджетів різного рівня за рахунок податків та неподаткових платежів;

- за рахунок залучення інвестицій здійснюється вирішення певних проблем розвитку і зменшення бюджетних витрат;

- укріплення соціальної стабільності та підвищення рівня конкуренції [15].

Отримати право на участь у державно-приватному партнерстві лісового господарства мають: суб'єкти приватного лісгосподарського та аграрного підприємництва, деревообробні підприємства, підприємства целюлозно-паперової галузі, підприємства лісохімічного комплексу, фізичні особи-підприємці, іноземні підприємства тощо.

Укладання угод державно-приватного партнерства може використовуватися в наступному напрямку лісогосподарської діяльності: держпідприємство, як і раніше, здійснює увесь комплекс робіт щодо

проведення усіх видів рубок, а приватний оператор отримує право використання порубкових решток, відходів, залишків неліквідної деревини, що,

з однієї сторони, звільняє державні підприємства від надлишкових матеріальних витрат для очищення площ, де були проведені рубки, а з другого боку, підвищує рівень комплексності використання лісоресурсного потенціалу

та зводить до мінімуму ризику, що пов'язані з виникненням різних небезпечних

явищ [55].

Висновки до 4-го розділу Загальний обсяг заготівлі деревини за 2020-

2022 роки становить 423,34 тис. м³, з неї ліквідної – 371,79 тис. м³, в тому числі

226,68 тис. м³ ділової, 144,51 тис. м³ дров'яної. Обсяги неліквідної деревини

становлять 51,56 тис. м³, що складає 12,2 % від загального обсягу. За

досліджуваній період загальний обсяг нереалізованої деревної продукції становить 103,11 тис. м³, або 27,7 %.

При раціональному використанні неліквідної деревини, отриманої від

рубок освітлення та прочищення, можна отримати фінансові надходження,

котрі компенсують економічно невігідні рубки. При цьому слід практикувати

державно-приватне партнерство.

ВИСНОВКИ

НУБІП України

1. Головним деревним видом у підприємстві є сосна звичайна (66 % по площі). На значних територіях зростають вільха чорна (16 %) та береза повисла (12 %).

НУБІП України

2. Вікова структура лісових насаджень у підприємстві є неоптимальною, із переважанням по площі середньовікових насаджень (46,9 %).

НУБІП України

3. Переважна більшість насаджень підприємства відноситься до високо- та середньопродуктивних (96,5 %), а також високо- та середньоповнотних насаджень.

НУБІП України

4. У зв'язку з масовим всиханням соснових насаджень у підприємстві протягом останніх років відбувалося значне перевиконання запроектованих обсягів санітарних рубок, і водночас недовиконання щорічної розрахункової лісосіки від РГК.

НУБІП України

5. Збільшення обсягів санітарних рубань, призвели до погіршення розмірно-якісної структури заготовленої деревини. Встановлено, що обсяги фінансових надходжень від реалізації ділової деревини, у досліджуваній період, становили від 46,8 до 55,5 % від загальних обсягів.

НУБІП України

6. У 2020-2022 рр. спостерігається тенденція до збільшення обсягів заготівлі деревини, в тому числі ліквідної. При цьому позитивним є зменшення обсягів неліквідної деревини – з 12,5 % до 11,9 %.

НУБІП України

7. Встановлено, що тільки від рубок ОСВ і ПРЧ утворено 7,5 тис. м³ неліквідної деревини у вигляді хмизу. Обсяги економічно доступних ресурсів, які були залишені у стосах для перегнивання, становлять 6,53 тис. м³.

НУБІП України

8. Розглянуто декілька сценаріїв використання неліквідної деревини від рубок ОСВ і ПРЧ та встановлено можливі обсяги фінансових надходжень від ефективного їх використання.

НУБІП України

9. Рациональне використання неліквідної деревини, зокрема отриманої в результаті проведення рубок освітлення та прочищення (14,6 % всього

неліквіду), може принести додаткові фінансові надходження, котрі будуть перекривати витрати на проведення «некомерційних рубок».

10. Для підвищення ефективності використання лісових ресурсів, необхідно сприяти залученню приватних інвестицій шляхом державно-приватного партнерства. Проекти на основі ДПП дадуть можливість держпідприємствам не тільки знизити фінансові витрати, але і отримати додаткові фінансові надходження на проведення неприбуткових лісогосподарських заходів.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РЕКОМЕНДАЦІ ПІДПРИЄМСТВУ

НУБІП України

1. Розглянути можливість ефективного використання лісоресурсного потенціалу шляхом виготовлення та реалізації паливної продукції із неліквідної деревини та деревних відходів.

НУБІП України

2. Практикувати укладення угод державно-приватного партнерства, що буде стимулювати залученню джерел інвестиційно-інноваційного забезпечення, диверсифікує виробничо-господарську діяльність, і загалом підвищить рівень конкурентоспроможності лісового господарства.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 17 Цілей сталого розвитку. URL: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stiikogo-rozvytku/> (дата звернення: 28.10.2023).
2. Hamad Tarek A., et al. Solid waste as renewable source of energy: current and future possibility in Libya. *Case studies in thermal Engineering*. 2014. Vol. 4. P. 144–152.
3. Healion K. Wood as a renewable source of energy. *COFORD Connects, Socio-Economic Aspects of Forestry*. 2002. Vol.1.
4. Kokko Sivi, Lukkari Jonathan., Mark-Herbert Cecilia. Public-private partnerships and social performance in the forest industry. *Social Business* 2014. Vol. 4.1. P. 15–31.
5. Mishenin H., Dvorak J. Public-Private Partnership as a Form of Ensuring Sustainable Development of the Forest Management Sphere. *Administrative Sciences*. 2022. Vol. 12.4. P. 156.
6. Ng'andwe. P., et al. Forestry industry development in Zambia: an opportunity for public private partnership for small and medium enterprises. *International Forestry Review*. 2017. Vol. 19.4. P. 467–477.
7. Omari A., et al. Potential of municipal solid waste, as renewable energy source: a case study of Arusha, Tanzania. 2014.
8. Suteu D., et al. Wood waste as a renewable source of energy. *Environmental Engineering & Management Journal (EEMJ)*. 2016. Vol.15.3.
9. Tillman D. *Wood as an energy resource*. Elsevier. 2012. 249 p.
10. Біопаливо. Паливні брикети та пелети деревні. URL: <https://xdh.com.ua/ua/g76393568-biopolivo-toplivnye-brikety> (дата звернення: 28.10.2023).
11. Брикети паливні з деревини. URL: <https://prom.ua/ua/Brikety-toplivnye-iz-dereva.html> (дата звернення: 28.10.2023).

12. Василик Н. М. Комплексне використання лісоресурсного потенціалу регіону: переваги, сучасний стан та перспективи. *Агросвіт*. 2009. № 23. С. 41–47.

13. Василик Н.М. Механізм стимулювання комплексного використання лісоресурсного потенціалу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. 08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища». Луцьк, 2011. 24 с.

14. Врублевська О. В. Методичні рекомендації щодо виконання курсового проекту з економіки природокористування для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / О. В. Врублевська. Вид. 2-ге: переробл. і допов. Львів: РВВ НЛТУ України, 2014. 58 с.

15. Голяш В. А., Демидюк С. М. Державно-приватне партнерство як ефективна форма підприємництва у лісовому секторі. *Агросвіт*. 2010. №15. С. 2–9.

16. Дейнека А.М. Лісове господарство: еколого-економічні засади розвитку: монографія. Київ: Знання, 2009. 350 с.

17. Дзюбенко О. М. Пріоритети інвестиційно-інноваційного забезпечення господарського освоєння лісоресурсного потенціалу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 9. С. 15–20.

18. Дикий С. С. Особливості порівняльного аналізу втрат деревини та використання відходів у деревообробній промисловості. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2004. Вип. 14.6. С. 219–225.

19. Дребот О. І. Збалансований розвиток лісового сектору економіки в контексті європейської інтеграції України. Монографія / О.І. Дребот, М.Х. Шершун, О.І. Шкуратов. Київ: Аграрна наука, 2014. 317 с.

20. Камінь-Каширські лісівники патріотично озеленили територію господарства. Фото. URL: <https://pershyj.com/p-kaminkashirski-lisivniki-patriotichno-ozelenili-teritoriyu-gospodarstva-foto-24326> (дата звернення: 02.10.2023).

21. Карпук А. І. Держано-приватне партнерство у лісовому господарстві: інноваційно-інвестиційний аспект / А. І. Карпук // *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 21. С. 10–13.

22. Карпук А. І. Стан і тенденції розвитку лісокористування в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2012. №1. С. 181–185.

23. Карпук А. І., Дзюбенко О. М. Інвестиційно-інноваційне забезпечення виробництва паливних деревних продуктів як фактор зміцнення конкурентоспроможності лісового сектора: еколого-економічні пріоритети та державна підтримка. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 24. С. 17–24.

24. Карпук А. І., Кватирко О. М., Гордійчук А. П. Підвищення конкурентоспроможності лісогосподарських підприємств багатолісного регіону: ключові напрями, механізми та інституціональні форми. *Економіка та держава*. № 12. 2021. С. 17–22.

25. Карпук А. І., Олексієвць О. М., Миклуш Т. С. Забезпечення диверсифікації виробничо-господарської діяльності постійних лісокористувачів в умовах децентралізації: соціальні, екологічні та економічні аспекти. *Агросвіт*. 2021. № 23. С. 25–32.

26. Карпук А. І., Шестак М. Л. Еколого-економічна ефективність лісокористування: напрями та механізми підвищення. *Економіка природокористування і охорони довкілля*. 2015. С. 165–172.

27. Кіотський протокол до Рамової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_801#Text (дата звернення: 28.10.2023).

28. Коваль Я. В. Економічна оцінка лісових ресурсів: методологія, методика, практика / Я. В. Коваль. Київ: РВПС України НАН України, 1998. 40 с.

29. Коморна О. Оцінка сучасного стану та ефективності використання екосистемних функцій в лісовому господарстві України. *Ефективна економіка*. 2021. № 8.

30. Короневська О. Види та шляхи підвищення ефективності діяльності підприємств лісопромислового комплексу. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2012. Вип. 47. С. 412–417.

31. Куш С. М., Паянок О. В., Єременко О. І. Перспективи виробництва твердого біопалива з відходів деревообробки. 2012. PhD Thesis. Видавництво СумДУ.

32. Леснік О.М., Дуда О. М. Використання лісоресурсного потенціалу у ДП «Камінь-Каширське ЛП» за 2018-2020 рр. *Екосистемні послуги лісів та урболандшафтів: Міжнародна науково-практична конференція*. Київ, 2021. С. 60.

33. Лещур І. М. Лісоресурсний потенціал України / І. М. Лещур // *Наук. вісник НЛТУ України*. 2005. №17.5. С. 173–174.

34. Пелети з деревини. URL: <http://surl.li/mpmez> (дата звернення: 28.10.2023).

35. Пітюлич М.М., Повідайчик М.М., Попик М.М., Шулла Р.С. Регіональні інтеграційні структури: сучасний стан і перспективи розвитку: монографія. Ужгород: видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК». 2019. 200 с.

36. Попадинець Н. М. Внутрішній ринок продукції лісової промисловості України: підходи до оцінювання та напрями розвитку. *Регіональна економіка*. 2013. № 1. С. 204–210.

37. Постанова КМУ України від 16.05.07р. №733/ URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/79608955> (дата звернення: 02.10.2023).

38. Про державно-приватне партнерство. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 28.10.2023).

39. Про організацію території земель ДП «Ліси України»: наказ ДСПП «Ліси України» від 3 лютого 2023 р. № 401.

40. Проект організації та розвитку лісового господарства ДП «Камінь-Каширське ЛП». Пояснювальна записка. Ірпінь: Вид-во геодезії та л.с.впорядкування. 2013. 244 с.

41. Пуцентейдо П. Р. Доцільність використання деревних відходів для виробництва гранульованого біопалива. *Інноваційний шлях розвитку суспільства: проблеми, досягнення та перспективи*: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. Кам'янець-Подільський, 2013. С. 216–218.

42. Розум Р. І. та інші. Підвищення ефективності використання твердого біопалива (огляд). *Вісник інженерної академії України*, 2010, № 3-4. С. 213–219.

43. Свинтух М. Б. Використання відходів деревини для отримання енергії. *Економічні проблеми сталого розвитку*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 24–26 квіт. 2013 р. Суми: Сумський державний університет, 2013. С. 241–242.

44. Стаєлок С. В., Павленко Н. О. Аналіз використання відходів деревини, залишених після лісозаготівельних робіт. *Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. Малин, 2021. С. 121–124.

45. Стецюк Н. С. Деякі аспекти аналізу втрат сировини та використання відходів у деревообробній промисловості / Н. Стецюк // *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2012. Вип. 2 (7). С. 81–88.

46. Торосов А. С., Жежкун І. М. Регіональна структура заготівлі та споживання деревини в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2021. Вип. 31 (4). С. 93–97.

47. Торосов А. С., Жежкун, І. М., Калашніков, А. О., Харченко, Ю. В. Лісосировинна база заготівлі деревини в Україні до повномасштабної російської агресії. *Лісівництво і агролісомеліорація*, 2022. Вип. 41. С. 125–133.

48. Тріска паливна в Україні. URL: <https://flagma.ua/uk/products/q=%D1%82%D1%80%D1%96%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0/>

(дата звернення: 28.10.2023).

49. Філії ДП «Ліси України». URL: <https://e-forest.gov.ua/struktura/filii-dp-lisy-ukrainy/> (дата звернення: 02.10.2023).

50. Цегельник Н. І. Економічний стан лісової галузі в Україні та його вплив на сталий розвиток лісогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 13–14. С. 17–24.

51. Шершун М. Х. Ресурсно-виробничий потенціал лісогосподарських підприємств України: економічне оцінювання обсягів лісозаготівель та реалізації лісопродукції. *Науковий вісник НТЛУ України*. 2011. Вип. 21 (18). С. 23–27.

52. Шестак М. Л. Державно-приватне партнерство в лісовому господарстві: перспективні напрями та проблеми інституціоналізації / М.Л. Шестак // *Економіст*. 2015. № 2. С. 44-46.

53. Шестак М. Л. Інноваційно-інвестиційне забезпечення переробки деревних відходів на основі кластеризації лісогосподарської діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 24. С. 92–98.

54. Шестак М. Л. Угоди державно-приватного партнерства в лісовому господарстві: диверсифікація та вибір сучасних форм / М.Л. Шестак // *Економіст*. 2015. № 3. С. 30–32.

55. Шестак М. Л. Державно-приватне партнерство як інституціональна передумова модернізації лісового сектора України. 2016. С. 382–386.

56. Ширко Б. Ф., Гончар В. М. Організація лісогосподарського виробництва та покращення використання лісових ресурсів. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2017. Вип. 2 (78). С. 137–142.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОДАТКИ

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Обсяги заготівлі деревини за видами рубок за 2020-2021 роки у ДП «Камінь-Каширське ЛГ»

ВОЛИНСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ФАКТИЧНА РУБКА ДП "К.Каширське ЛГ" за 2020 р.

код рядка	найменування показників	Площа, га	Заготівля деревини, куб.м	у тому числі		Крім того, підготовчі роботи			
				ліквідної	з неї ділової	площа, га	заготівля деревини-всього, куб.м	ліквідної	ділової
А	Б	1	3	5	7	9	11	13	15
1000	Всього (1100+1200+1300)	1677	85659	75499	45990	0	0	0	0
1100	у тому числі рубки головного користування	116	27444	24862	18560				
1110	з них поступові, вибіркові і комбіновані								
1111	з них кінцевий прийом								
1200	рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1200+1220)	1558	58071	50508	27405				
1210	у тому числі рубки догляду всього (1211+1212+1213+1214)	370	5412	3914	1929				
1211	з них освітлення	46	236						
1212	прочищення	133	764	67					
1213	проріджування	4	38	38					
1214	прохідні	187	4374	3809	1929				
1220	інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1221+1222+1223+1224+1225+1226+1227)	1188	52659	46594	25476				
1221	з них вибіркові санітарні	967	8293	7335	2221				
1222	суцільні санітарні	221	44333	39229	23232				
1223	лісовідновні								
1224	переформування								
1225	реконструктивні								
1226	ландшафтні								
1227	інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	0	33	30	23				
1300	інші заходи не пов'язані з веденням лісового господарства	3	144	129	25				

ВОЛИНСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ФАКТИЧНА РУБКА ДП "К.Каширське ЛГ" за 2021 р.

код рядка	найменування показників	Площа, га	Заготівля деревини, куб.м	у тому числі		Крім того, підготовчі роботи			
				ліквідної	з неї ділової	площа, га	заготівля деревини-всього, куб.м	ліквідної	ділової
А	Б	1	3	5	7	9	11	13	15
1000	Всього (1100+1200+1300)	2220	81521	71980	48931	0	0	0	0
1100	у тому числі рубки головного користування	222	55686	50149	40838				
1110	з них поступові, вибіркові і комбіновані								
1111	з них кінцевий прийом								
1200	рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1200+1220)	1996	25781	21779	8093				
1210	у тому числі рубки догляду всього (1211+1212+1213+1214)	336	4746	3245	1531				
1211	з них освітлення	44	205						
1212	прочищення	151	858	37					
1213	проріджування	1	20	20	5				
1214	прохідні	140	3663	3188	1526				
1220	інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1221+1222+1223+1224+1225+1226+1227)	1660	21035	18534	6562				
1221	з них вибіркові санітарні	1652	20311	17924	6105				
1222	суцільні санітарні								
1223	лісовідновні								
1224	переформування								
1225	реконструктивні								
1226	ландшафтні								
1227	інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	8	724	610	457				
1300	інші заходи не пов'язані з веденням лісового господарства	2	54	52	0				

НУБІП УКРАЇНИ

Обсяги заготівлі деревини за видами рубок за 2020-2021 роки у ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс»

ВОЛИНСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ФАКТИЧНА РУБКА ДП СЛАП "К.Каширськагроліс" за 2020 рік

код рядка	найменування показників	Площа, га	Заготівля деревини, куб.м	у тому числі		Крім того, підготовчі роботи			
				ліквідної	з неї ділової	площа, га	заготівля деревини-всього, куб.м	ліквідної	ділової
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8
1000	Всього (1100+1200+1300)	1661	54319	4702	30894	0	11	13	15
1100	у тому числі рубки головного користування	246	33630	30062	22771				
1110	з них поступові, вибіркові і комбіновані								
1111	з них кінцевий прийом								
1200	рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1200+1220)	1415	20678	16954	8123				
1210	у тому числі рубки догляду всього (1211+1212+1213+1214)	446	2383	926	87				
1211	з них освітлення	128	430						
1212	прочищення	156	348	78					
1213	проріджування	120	710	601	3				
1214	прорідні	42	296	247	84				
1220	інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (1221+1222+1223+1224+1225+1226+1227)	969	18295	16028	8036				
1221	з них вибіркові санітарні	812	3060	2755	613				
1222	суцільні санітарні	131	15020	13135	7508				
1223	лісовідновні								
1224	переформування								
1225	реконструктивні								
1226	ландшафтні								
1227	інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	6	216	138	15				
1300	інші заходи не пов'язані з веденням лісового господарства		11	5					

Розділ II. Фактична рубка за рік

2.1. Фактична рубка за системами та видами рубок

(у тисяч кубометрів)

Системи та види рубок і заходів	Код рядка	Площа рубок, га	Обсяг заготовленої деревини, куб.м	у тому числі		Крім того, підготовчі роботи			
				ліквідної	з неї ділової	площа рубок та заходів, га	обсяг заготовленої деревини, куб.м	у тому числі	ліквідної
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8
Всього, (сума ряд 1100, 1200, 1300)	1000	1553	46690	40629	25654				
рубки головного користування	1100	227	36105	32379	22846				
у тому числі поступові, вибіркові і комбіновані	1110								
у тому числі кінцевий прийом поступових рубок	1111								
рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства (сума ряд 1210, 1220)	1200	1324	10330	8034	2736				
рубки догляду (сума ряд 1211, 1212, 1213, 1214)	1210	478	2973	1273	349				
освітлення	1211	118	392						
прочищення	1212	201	1218	55					
проріджування	1213	118	693	624	9				
прорідні	1214	41	670	394	340				
інші види рубок формування і оздоровлення лісів (сума ряд 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227)	1220	846	7377						
вибіркові санітарні	1221	812	3817	3322	1592				
суцільні санітарні	1222								
лісовідновні	1223								
переформування	1224								
реконструктивні	1225								
ландшафтні	1226								
інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	1227	34	1560	1439	805				
інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	1300	2	235	216	72				

НУБІП України

Обсяги заготівлі деревини за видами рубок за 2022 рік у філії «Камінь-Каширське ЛГУ»

Фактична рубка за системами та видами рубок за 2022 рік по ДП "Камінь-Каширський лісгосп"

Система та види рубок і заходів	Код рядка	План, га	Площа рубок, га	План, куб.м	Обсяг заготовленої деревини, куб.м	у тому числі		Крім того, підготовчі роботи			
						лісової	з неї ділової	площа рубок та заходів, га	обсяг заготовленої деревини, куб.м	у тому числі лісової з неї ділової	
Б	А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Усього (сума рядків 1100,1200,1200)	1000	4959	4934	155268	155154	136658	75207	0	0	0	0
рубки головного користування - всього	1100	346	346	86388	85976	78046	55083				
у тому числі поступові, вибіркові і комбіновані	1110										
з високимітним прийомом поступових рубок	1111										
рубки формування і одеревлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства - всього (сума рядків 1210,1220)	1200	4613	4588	68880	69178	58612	20124	0	0	0	0
рубки догляду (сума рядків 1211,1212,1213,1214)	1210	3180	3177	17660	17500	13062	4304	0	0	0	0
з них:											
освітлення	1211	103	103	510	513	0	0				
прочищення	1212	350	352	2500	2280	100	0				
прорідження	1213	102	102	1150	1151	1143	6				
прорізки	1214	625	620	13500	13556	11819	4298				
інші види рубок формування і одеревлення лісів (сума рядків 1221,1222,1223,1224,1225,1226,1227)	1220	3433	3411	51220	51678	45550	15820	0	0	0	0
вибіркові сантарні	1221	3310	3311	37150	37372	33121	9118				
суцільні сантарні	1222	8	8	1120	1120	984	479				
лісовозові	1223										
перереформування	1224										
реконструктивні	1225										
ліквідаційні	1226										
інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	1227	115	92	12950	13186	11445	6223				
інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	1300										

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Обсяги приймання лісопродукції за 2020-2021 роки у ДП «Камінь-Каширське ЛГ»

Приймання лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2020 00:00:00

Кінець періоду: 31.12.2020 23:59:59

Відбір: Лісгосп "Камінь-Каширське ЛГ"

Лісгосп. Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП	Деревина дров'яна ПВ EN	Довгомірні лісоматеріали EN	Круглі лісоматеріали EN	Разом
Лісгосп	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм
Місяць					
Січень 2020	388	451		2 059	2 898
Лютий 2020	1 149	279		3 583	5 011
Березень 2020	4 517	700	22	3 558	8 798
Квітень 2020	394	106		2 841	3 340
Травень 2020	1 225	445		3 873	5 543
Червень 2020	2 984	600	22	3 758	7 365
Липень 2020	925	269		3 200	4 394
Серпень 2020	747	493		4 654	5 894
Вересень 2020	802	873		5 552	7 227
Жовтень 2020	860	1 058		5 279	7 197
Листопад 2020	703	1 195		4 059	5 957
Грудень 2020	4 532	3 797	50	3 498	11 875
Разом	19 226	10 267	94	45 911	75 499

Приймання лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2021 00:00:00

Кінець періоду: 31.12.2021 23:59:59

Відбір: Лісгосп "Камінь-Каширське ЛГ"

Лісгосп. Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП	Деревина дров'яна ПВ EN	Довгомірні лісоматеріали EN	Круглі лісоматеріали EN	Разом
Лісгосп	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм
Місяць					
Січень 2021	51	222		3 000	3 274
Лютий 2021	364	921		5 925	7 210
Березень 2021	2 110	3 238	227	5 824	11 399
Квітень 2021	44	470		2 877	3 391
Травень 2021	69	618	87	3 482	4 235
Червень 2021	223	894	354	3 781	5 253
Липень 2021	237	681		3 503	4 401
Серпень 2021	380	980		4 037	5 358
Вересень 2021	430	2 324		4 476	7 230
Жовтень 2021	685	785		3 978	5 428
Листопад 2021	1 351	1 184		3 899	6 434
Грудень 2021	2 449	2 325		3 594	8 369
Разом	8 374	14 582	668	48 356	71 980

НУБІП України

Обсяги приймання лісопродукції за 2020-2021 роки в ДП СПАП «Камінь-Каширськагорліс»

Приймання лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2020 00:00:00
Кінець періоду: 31.12.2020 23:59:59
Відбір: Лісгосп Дорівнює "Камінь-Каширськагорліс"

Лісгосп. Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП	Деревина дров'яна ПВ EN	Крупні лісоматеріали EN	Разом
Лісгосп	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм
Місяць				
Січень 2020	194	125	1516	1835
Лютий 2020	148	250	2791	3187
Березень 2020	812	1601	3933	6346
Квітень 2020	15	498	2076	2587
Травень 2020	37	329	3006	3373
Червень 2020	69	690	3098	3857
Липень 2020	77	644	3358	4078
Серпень 2020	169	654	2494	3317
Вересень 2020	141	1225	2588	3954
Жовтень 2020	350	1866	2176	4392
Листопад 2020	359	2348	1933	4640
Грудень 2020	1181	2649	1645	5475
Разом	3551	12876	30594	47021

Приймання лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2021 00:00:00
Кінець періоду: 31.12.2021 23:59:59
Відбір: Лісгосп Дорівнює "Камінь-Каширськагорліс"

Лісгосп. Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП	Деревина дров'яна ПВ EN	Крупні лісоматеріали EN	Разом
Лісгосп	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм
Місяць				
Січень 2021	7	128	1587	1722
Лютий 2021	228	375	2500	3103
Березень 2021	490	2277	3724	6492
Квітень 2021	59	519	2908	3486
Травень 2021	75	489	1508	2071
Червень 2021	265	1676	1908	3848
Липень 2021	95	494	2288	2876
Серпень 2021	245	797	2688	3727
Вересень 2021	434	1715	2555	4704
Жовтень 2021	803	1089	1820	3712
Листопад 2021	652	1188	886	2727
Грудень 2021	498	376	1288	2162
Разом	3851	11124	25654	40628

Обсяги приймання лісопродукції за 2022 рік у філії «Камінь-Каширське ЛГ»

Приймання лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2022 00:00:00

Кінець періоду: 31.12.2022 23:59:59

Відбір: Лісгосп Камінь-Каширське ЛГ

Лісгосп.Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП	Деревина дров'яна ПВ EN	Довгомірні лісоматеріа ли EN	Круглі лісоматеріа ли EN	Разом
Лісгосп	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм	Об'єм
Місяць					
Січень 2022	358	1713		5813	7884
Лютий 2022	707	1858		6662	9227
Березень 2022	982	2391		6584	9957
Квітень 2022	1566	747		5591	7904
Травень 2022	1829	1820		7269	10918
Червень 2022	1754	2881		7243	11878
Липень 2022	1908	4726		5306	11940
Серпень 2022	2085	3050		6859	11994
Вересень 2022	1897	2871		6436	11204
Жовтень 2022	2943	2840		6489	12273
Листопад 2022	4916	5343		6116	16375
Грудень 2022	7364	2110	1000	4630	15104
Разом	28309	32349	1000	74999	136658

НУБІП УКРАЇНИ

Обсяги реалізації лісопродукції за 2020-2021 роки у ДП «Камінь-Каширське ЛГ»

Реалізація лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2020 00:00:00
Кінець періоду: 31.12.2020 23:59:59
Відбір: Лісогосп Дорівняє "Камінь-Каширське ЛГ"

Лісогосп.Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП			Деревина дров'яна ПВ ЕН			Круглі лісоматеріали ЕН			Разом			
	Лісогосп	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ
Місяць													
01.01.2020		708	288	203881	1529	328	501809	926	941	871269	3164	458	1578958
01.02.2020		1358	291	395721	273	301	82313	2280	948	2141846	3890	673	2619881
01.03.2020		1541	287	441773	228	343	77584	1708	893	1525605	3475	588	2044962
01.04.2020		678	271	184053	259	342	88753	1121	913	1023349	2058	630	1298155
01.05.2020		1571	303	475682	563	355	199834	1986	933	1853394	4120	614	2528911
01.06.2020		1694	321	543823	1086	337	368551	2073	980	1990649	4853	598	2901023
01.07.2020		985	302	297883	482	335	161587	1678	929	1559551	3148	642	2018781
01.08.2020		753	296	223177	1395	306	426751	3157	588	3118725	5305	710	3768853
01.09.2020		801	292	234308	1644	311	511890	3977	946	3782546	6422	702	4508544
01.10.2020		869	265	230347	1471	329	484664	3545	1102	3905333	5885	785	4620344
01.11.2020		379	278	105392	1868	332	620435	2703	1130	3055408	4950	764	3781234
01.12.2020		3047	274	834978	4105	347	1425100	2152	1094	2353250	9304	496	4613329
Разом		14387	290	4170799	14902	332	4947052	27284	996	27160725	56573	641	36278575

Реалізація лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2021 00:00:00
Кінець періоду: 31.12.2021 23:59:59
Відбір: Лісогосп Дорівняє "Камінь-Каширське ЛГ"

Лісогосп.Територіальна приналежність	Деревина дров'яна НП			Деревина дров'яна ПВ ЕН			Круглі лісоматеріали ЕН			Разом			
	Лісогосп	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ
Місяць													
01.01.2021		109	355	38887	905	357	323440	1905	1282	2442159	2919	961	2804286
01.02.2021		312	338	105514	1117	385	425693	3835	1246	4779786	5264	1010	5314893
01.03.2021		367	369	142919	2001	387	773836	3551	1308	4645425	5919	940	5562184
01.04.2021		439	331	145443	1397	453	632724	1688	2115	3570846	3524	1234	4349013
01.05.2021		155	338	52497	1095	504	551179	1500	2270	3404795	2750	1458	4008471
01.06.2021		227	339	77066	1750	618	1081156	1845	2046	3774684	3823	1290	4932506
01.07.2021		289	374	109425	652	736	478982	1805	2842	5128733	2726	2093	5708140
01.08.2021		400	380	151934	949	910	862535	2003	2849	5707300	3352	2005	6722170
01.09.2021		519	387	200586	1084	870	943379	2644	2825	7487312	4246	2028	8611277
01.10.2021		667	428	285158	1832	850	1625885	2143	3289	7049219	4642	1931	8564267
01.11.2021		1254	524	856685	1951	1118	2181822	2002	3405	6815619	5207	1854	9654125
01.12.2021		2261	420	950293	2782	1283	3569437	1920	3069	5893283	6963	1496	10413074
Разом		6979	417	2907205	17515	768	13456433	26840	2261	60679166	51334	1501	77042805

НУБІП України

Обсяги реалізації лісопродукції за 2020-2021 роки УДН С.І.А.П «Камінь-Каширськагорліс»

Реалізація лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2020 00:00:00

Кінець періоду: 31.12.2020 23:59:59

Відбір: Лісгосп Дорівнює "Камінь-Каширськагорліс"

Лісгосп Територіальна належність	Деревина дров'яна НП			Деревина дров'яна ПВ ЕН			Круглі лісоматеріали ЕН			Разом		
	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ
01.01.2020	301	223	67239	1188	354	468033	854	860	768097	2383	547	1303369
01.02.2020	164	243	39855	77	323	24713	2315	817	1890359	2556	765	1954927
01.03.2020	74	273	20221	58	285	28063	3058	840	2687044	3229	810	2615328
01.04.2020	255	248	63123	290	337	97586	1649	848	1398177	2194	711	1558886
01.05.2020	122	209	25460	340	347	118069	2152	851	1832277	2814	758	1975806
01.06.2020	113	232	26230	1107	385	426784	2367	854	2021211	3587	650	2474225
01.07.2020	179	247	44031	1380	410	558121	2610	806	2103194	4148	652	2705346
01.08.2020	207	218	45177	904	344	311546	1860	796	1480975	2971	618	1837698
01.09.2020	164	187	30641	1820	303	551835	2120	819	1737032	4104	565	2319308
01.10.2020	387	260	100884	1980	327	840239	1715	1038	1777052	4083	620	2517955
01.11.2020	399	260	103541	2695	332	862072	1477	1139	1682268	4471	592	2647880
01.12.2020	1366	286	388256	3197	350	1119051	1301	1132	1473572	5855	509	2580622
Разом	3722	256	954482	14937	349	5205910	23516	882	20731259	42174	638	26891650

Реалізація лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2021 00:00:00

Кінець періоду: 31.12.2021 23:59:59

Відбір: Лісгосп Дорівнює "Камінь-Каширськагорліс"

Лісгосп Територіальна належність	Деревина дров'яна НП			Деревина дров'яна ПВ ЕН			Круглі лісоматеріали ЕН			Разом		
	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ
01.01.2021				285	361	102 928	1 194	1 379	1 646 361	1 480	1 182	1 749 289
01.02.2021	222	341	75 515	325	384	124 759	1 807	1 352	2 443 118	2 354	1 123	2 643 362
01.03.2021	303	258	90 410	1 793	378	677 848	2 906	1 267	3 682 038	5 003	890	4 450 256
01.04.2021	139	307	42 708	964	443	427 171	2 220	1 587	3 521 471	3 323	1 201	3 951 349
01.05.2021	44	276	12 155	587	478	280 514	842	1 960	1 674 667	1 473	1 336	1 967 337
01.06.2021	105	236	24 852	872	645	562 807	1 348	2 141	2 887 216	2 328	1 494	3 474 915
01.07.2021	128	203	25 909	701	930	652 531	1 271	2 636	3 350 162	2 100	1 918	4 028 602
01.08.2021	245	252	61 842	973	891	887 725	1 655	2 589	4 445 568	2 873	1 872	5 379 135
01.09.2021	284	252	71 457	1 010	852	860 341	1 617	2 740	4 432 278	2 911	1 843	5 364 075
01.10.2021	903	416	375 607	1 440	864	1 243 656	1 152	2 950	3 399 274	3 456	1 436	5 018 575
01.11.2021	799	653	521 289	1 655	1 217	2 014 526	862	2 907	2 506 891	3 316	1 521	5 042 708
01.12.2021	329	239	78 666	126	1 055	133 226	694	3 315	2 269 484	1 149	2 186	2 511 376
Разом	3 500	394	1 380 449	10 734	740	7 948 072	17 569	2 066	36 292 527	31 803	1 435	45 621 048

Обсяги реалізації лісопродукції за 2022 рік у філії «Камінь-Каширське ЛГ»

Реалізація лісопродукції

Параметри: Початок періоду: 01.01.2022 00:00:00
Кінець періоду: 31.12.2022 23:59:59
Відбір: Лісгосп Дорівнює "Камінь-Каширське ЛГ"

Лісгосп. Територіальна належність	Деревина дров'яна НП			Деревина дров'яна ПВ ЕН			Круглі лісоматеріали ЕН			Разом		
	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ	Об'єм	Ціна	Сума без ПДВ
01.01.2022	228	470	106181	507	1277	648008	2874	3253	9349728	3607	2801	10103917
01.02.2022	764	458	349745	2485	1285	3123445	3329	3025	10068402	6582	2064	13541561
01.03.2022	603	539	325403	127	1354	176684	3321	2856	9617771	4052	2458	10119857
01.04.2022	1361	741	1007919	584	1007	991021	3684	2831	10431129	6029	2062	12430070
01.05.2022	1880	680	1278196	2542	930	2384687	3928	2739	10760178	8350	1725	14403062
01.06.2022	1337	652	871342	1536	1127	1730971	4008	2697	10808186	6881	1949	13410499
01.07.2022	1117	477	532287	3856	1002	3885123	2576	2756	7100057	7549	1523	11497447
01.08.2022	1992	517	1030807	4303	1044	4453218	3819	2393	9139224	10114	1450	14883250
01.09.2022	1696	606	1027753	3657	1056	3861373	4001	2324	9298393	9354	1517	14187520
01.10.2022	2635	660	1739842	2583	1202	3080766	3620	2058	7449727	8817	1392	12270334
01.11.2022	2430	843	2049960	2928	1262	3693927	2786	2184	6084672	8144	1452	11828560
01.12.2022	4354	721	3137949	317	1009	319856	2858	2226	5917167	7329	1279	9374773
Разом	20395	660	13457364	25789	1099	28348380	40604	2611	106024635	86788	1703	147830878

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України